

Oplæg

Idrætsefterskolekonferencen 2019

Indholdsfortegnelse

Velkommen til idrætsefterskolekonferencen 2019	1
Idrætsefterskolernes praksis og elevernes udvikling! – indsigt fra syv specialer om idrætsefterskolernes kultur, praksis og elevernes dannelse	2
Hvad siger eleverne selv om at gå på idrætsefterskole? - indsigt fra spørgeskemaundersøgelse med mere end 850 elever	26
Tema 1: Idrætsefterskolernes organisation og kultur	44
<i>Til skue eller brug (Line & Linnea)</i>	<i>45</i>
<i>Mere end mad (Maja)</i>	<i>54</i>
Tema 2: Dannelse og livskompetencer	69
<i>Altså det er sindssyg komplekst, hvad der ligger i dannelse (Julie, Emilie & Stine)</i>	<i>70</i>
<i>Kan man få livskompetencer på sit linjefag? (Julie)</i>	<i>81</i>
Tema 3: Fællesskab i idrætspraksis	100
<i>Kan man rumme både elite- og bredde på håndboldlinjen? (Christina)</i>	<i>101</i>
<i>Kan man skabe et unikt fællesskab i fællesgymnastikken? (Anna)</i>	<i>110</i>
Tema 4: Efterskolen som dual-career udviklingsmiljø for ambitiøse idrætsudøvere	124
<i>Efterskolen som Dual-Career udviklingsmiljø (Britta, Charlotte & Maria)</i>	<i>125</i>
<i>SINE Sportsefterskole som Dual Career Udviklingsmiljø (Sammy, Simon & Jonas)</i>	<i>134</i>

**IDRÆTSEFTERSKOLE-
KONFERENCEN 2019**

Idrætsefterskolernes praksis og elevernes udvikling!

– Indsigt fra seks specialer om idrætsefterskolernes kultur, praksis og elevernes dannelse

Min fortælling

Projektets begyndelse

Forskningsspørgsmål

1. Hvordan arbejder skolerne med de tre områder idræt, uddannelse og det almenmenneskelige, og hvordan er samspillet mellem dem?
2. Hvad er det der gør, at mange unge oplever tiden på en idrætsefterskole, som noget unikt?
3. Kan idrætsefterskoleformatet noget særligt ift. personlig udvikling, trivsel og dannelse - og i så fald, hvori består det særlige?

Organisation og kultur

1.

Line og Linnea

Hvordan stemmer værdigrundlaget på henholdsvis BGI akademiet, Vejstrup Efterskole, Glamsdalens Idrætsefterskole overens med de kulturer, elever oplever at være en del af under deres efterskoleophold, og hvorledes er forholdet mellem værdigrundlag og elevernes oplevede kultur sammenligneligt for skolerne?

Organisationskultur, Schein

Interview med elever og
forstandere
Observation af dagligdagen

2.

Maja

Hvordan indvirker mad- og måltidskulturen på de tre idrætsefterskoler elevernes opbygning af handlekompetencer målrettet sunde måltidsvalg?

Kirsten Hastrup's kulturbegreb
Handlekompetencer af
Bjarne Bruun Jensen

Interview med ledelse og elever
Observation af køkkentjans og
måltider

Tema 1: Idrætsefterskolernes organisation og kultur

Handlekompetencer og dannelse

3.

Signe

Hvilke forskelle/ligheder er der på de personlige, sociale og sportslige handlekompetencer, som bredde- og talenteleverne på fodboldlinjen på BGI akademiet oplever at udvikle i løbet af et år på efterskole? Og hvordan er fodboldlinjen med til at udvikle disse handlekompetencer?

*Handlekompetencens struktur og kvaliteter, Rønholt
A model of coaching life skills trough sport, Gould & Carson*

Interview med elever
Observation af
fodboldundervisningen
og dagligdagen

4.

Julie, Emilie og
Stine

Hvordan bidrager lærerne på henholdsvis Glamsdalens Idrætsefterskole og Vejstrup Efterskole til elevernes dannelse?

Kvalificeret selvbestemmelse (dannelsesteori), Tønnesvang

Interview med forstandere, lærere og elever
Observation af dagligdagen

5.

Julie

Hvordan kan idrætsefterskolelærere tilrettelægge deres idrætsundervisning på en måde, hvor eleverne opnår livskompetencer (lifeskills), der er overførbare til ikke sportslige miljøer?

A model of coaching life skills trough sport, Gould & Carson

Interview med lærere
Observation af praksis

Tema 2: Dannelse og livskompetencer

Didaktik og praksis

5.

Christina Wedel &
Christina Paulsen

Hvordan rammesættes håndboldundervisningen, didaktisk på BGI akademiet og Glamsdalens Idrættefterskole i forhold til at favne elever med forskellige niveauer? - Hvilken betydning har den didaktiske rammesætning af undervisningen for elevernes sociale positionering på håndboldlinjen samt for deres motivation for at deltage i undervisningen?

*Self-Determination Theory,
Deci & Ryan
Udvalgte didaktiske teorier*

Interview med elever og lærere
Observation af
håndboldundervisningen

6.

Anna

Kan man skabe et unikt fællesskab i fællesgymnastikken?

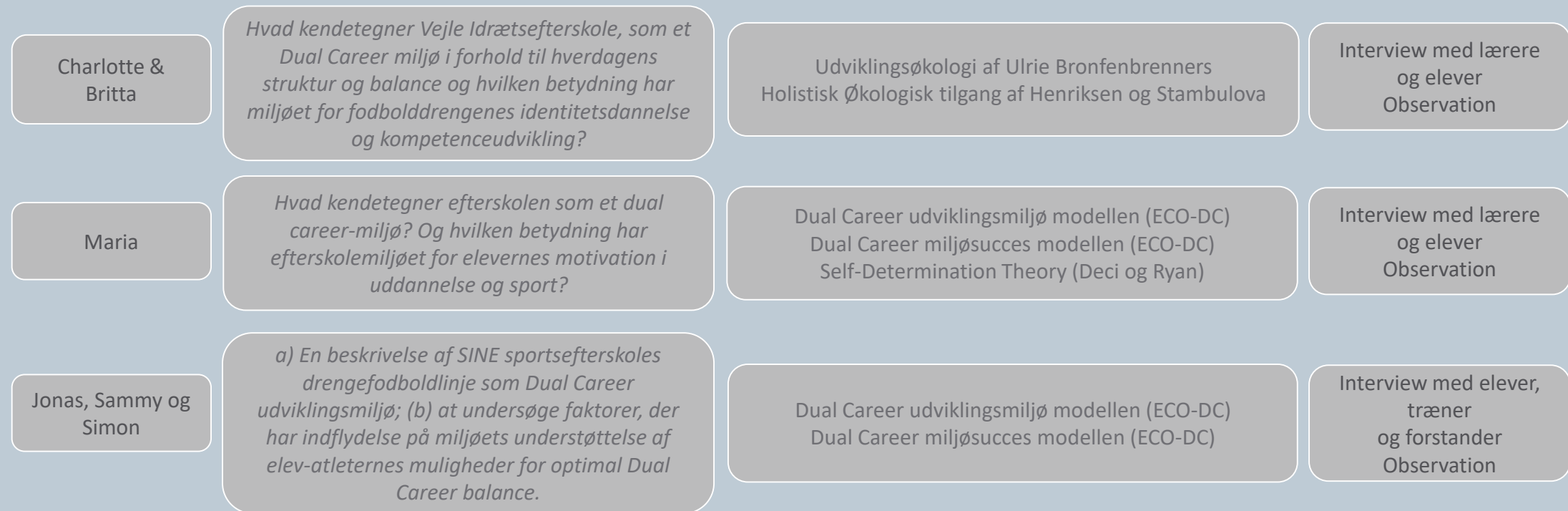
*Aktivitetshjulet, Hovgaard
Self-Determination Theory,
Deci & Ryan
Interaktions Ritual Chains,
Collins*

Interview med elever og lærere
Observation af fællesgymnastik

Tema 3: Fællesskab i idrætspraksis

Efterskolen som dual-career udviklingsmiljø for ambitiøse idrætsudøvere

Tema 4: Efterskolen som dual-career udviklingsmiljø for ambitiøse idrætsudøvere

Dataindsamlingen i forskningsinitiativet

10 specialestuderende

6 kandidatspecialer

1 prægraduat

3 idrætsefterskoler

26 elevinterviews
(fokusgruppe/individuelle),
svarende 102 deltagende elever

15 lærere/ledelsesinterviews
(fokusgruppe/individuelle),
23 deltagende*

47 observationsgange/-dage

BGI akademiet

- Danmarks andenstørste efterskoler med 560 elevpladser
- 10 idrætslinjer og 6 kombinationslinjer
- Skolen er delt i to akademier: et sportsakademi og et gymnastikakademi
- Fællesgymnastik
- Udviklingsorienteret skole med fokus på mangfoldighed

”Vi har jo det her tag-linje, der hedder ‘vi gør det sgu’, og det siger både noget om, hvad vi gerne vil have, at eleverne tager med herfra, men også lidt om os selv. (...) en efterskole der godt tør gå nogle nye veje, vi tør godt tage nogle chancer (...), og udfordre den helt gængse forståelse af, hvad efterskole er.”

(forstander, BGI akademiet)

Glamsdalens Idrætsefterskole

- 300 elevpladser
- 9 idrætsslinjer
- Skolen er opdelt i to fællesskaber A & B
- En klar idrætsprofil, uden krav til det idrætslige niveau

”Idrætten er både mål og middel. Altså forstået på den måde, at det idrætten kan, det kan bruges som middel til at lære nogle af de her ting fx omkring ret og pligt (...), det forpligtende fællesskab (...), at tale ordentligt til hinanden (...), personlig udvikling og sætte sig nogle mål og arbejde med det. Gøre sig umage, acceptere at der er fejl, lære af sine fejl. (...) Meget af det, vi egentlig gerne vil med eleverne, det kan vi lære i idrætten.” (Forstander, Glamsdalens Idrætsefterskole)

Vejstrup Efterskole

- 245 elevpladser
- 7 idrætslinjer
- Gymnastikken er et fælles omdrejningspunkt for elever og lærere
- Fællesgymnastik
- Traditionsbundet skole, hvor fortiden griber ind i nutiden

”Det er jo et rent økosystem: eleverne bliver trænere, så kommer de her som timelærer, så er de måske lige afsted med verdensholdet, og så kommer de tilbage som lærer. Enten læser de til lærer og bliver her, eller også læser de noget andet, men det er helt sikkert, at de så sender deres børn på Vejstrup, og så starter økosystemet ligesom forfra.

(Lærerudtalelse, observation)

Fællesskabet
& de tætte
relationer er
fremtrædende
temaer!

Hvad består det *særlige og unikke af?*

Hvad er det der gør, at mange unge oplever tiden på en idrætsefterskole, som noget særligt og unikt?

Fællesskabet

- Skolernes værdigrundlag
  - Et klart fokus i værdigrundlaget - tiltag
  - Omgås åbent, positivt, ligeværdigt, tillids- og respektfuldt
- Eleverne deltager i mange fællesskaber: Hele skolen, huset/værelset, linjen, valgfag, boglige fag, kontakthold, fællesskabsgrupper, spisehold osv.

”Du har ligesom dem, som er sat op af skolen for, at alle har noget. Du har jo huset, som er et fællesskab (...) du altid vender tilbage til i løbet af dagen jo. Og så har du klassen, som du er ligesom er sammen med i de faglige timer. Og så har du det fællesskab, der kommer fra din linje, som du også er sammen med hver dag. Og så er der selvfølgelig dem, du har fundet ud over det, som du bruger din fritid sammen med” (Elev)

At være en del af noget større

- Kræver en indsats at blive en del af fællesskabet
- ”Bange for at gå glip”, ”nødt til at være på”, ”opsøgende”...
- Behov for at trække stikket – stilletime

”Jeg tror også, at det er sådan man får mange venner på skolen og får den her store vennekreds, er nok, hvis man er på, og hvis man tager initiativ.”
(elev)

”Ja, men jeg tror, der er mange, som er bange for at gå glip af noget, fordi man har hørt: nyd dit efterskoleår og oplev ting, og sådan noget. Så har man mange forventninger til sig selv om at skulle være på hele tiden. Og det er lidt svært at skelne mellem hvornår man egentlig skulle det og så slappe af”. (elev)

De ”mindre” fællesskaber

”Altså der er forskellige fællesskaber (...). Du har selvfølgelig det helt store fællesskab, men det er de mindre og tættere fællesskaber, der som regel betyder noget.” (elev)

Huset/
værelset

”En lille familie”

Linjen/hold
(idrætten)

Motivation

Fællesgymnastik

E
t

s
æ
r
l
i
g
t

f
æ
l
l
e
s
s
k
a
b

”Det er verdens bedste følelse, fordi vi får lov at stå tæt på hinanden og tage hinanden i hænderne. Det er virkelig en kæmpe fællesskabsfølelse, vi får der. Især det der med, at vi skal gå og holde hinanden i hænderne. Og så samles vi alle inde på midten, og så står vi bare vildt tæt. Det er det fedeste. Jeg har det sådan hver gang vi laver det sidste, og vi står inde i midten altså. Sidst, der...der fællede jeg en lille tåre.
(Fokusgruppe, elever)

Elev-elev relationen

- Venner er helt klart det vigtigste!
- Valget af en stor skole
- ”Besøger hinanden på kryds og tværs”

”Mulighed for flere venskaber”

”Aldrig alene”

”Flere at knytte sig til”

”Hele tiden mulighed for at møde nye mennesker og få nye venner”

Elev-elev relationen

- Tæt relation til dem man går på linje med
  - Fælles interesse - mange timer
  - Præger, former og udfordrer hinanden
- Tæt relation til dem man bor i hus/værelse med
  - Stærke sociale bånd & tilhørsforhold
  - Særlig form for venskaber
  - Ny ”venskabstype”
  - Fællesskaberne, de ikke selv har valgt!
- Konflikter i huset
  - Rengøring, husregler, ...
  - Gå på kompromis/gøre tingene anderledes

”(...) noget af det fedeste ved at gå op efterskole er husfællesskabet. Det er sådan helt en familie på det her halve år (...). Man lærer sider af hinanden at kende, som man måske ikke lige lærte, hvis man bare var venner” (Elev)

”Og så det med linjerne, at man netop ser hinanden fem gange om ugen, og at der er et fællesskab der, som eleverne værdsætter meget højt, og også præger hinanden i relationen” (Lærer)

Elev-lærer relationen

”Jeg tror det personlige forhold, altså det forhold, som man husker tilbage på om nogle år og tænker: ‘Det var min huslærer, det var det forhold, jeg havde med den’, og ligesom skabe det her venskab på en anden måde, end man ligesom har venskaber på vores alder, men stadig føler, at det ikke bare er en lærer for mig, men også en... ja en ven helt sådan på den gode måde.” (elev)

Elev-lærer relationen

- En særlig relation mellem lærere og elever – en ”ny voksenrolle”
- Huslærere/k-holdslærere og linjefagslærere
  - En fortrolig relation – deler private ”ting”
  - Deres ”go to”
  - En fælles interesse på linjen
- Deler tid & rum med eleverne (lærerperspektiv)
  - Andre muligheder end i folkeskolen
  - Samvær i forskellige kontekster
  - Lysten til at lære ‘det hele menneske’ at kende fx livet udenfor skolen
- Flere opgaver og roller

”Visse ting tør du ikke at sige til en ven eller en forældre, så er der en kontaktlærer, du altid kan komme til”
(elev)

Elevernes forventninger til en efterskole- lærer....

”(...) der er nogle gange, hvor jeg tænker lidt: ‘hvorfør er du efterskolelærer’. Fordi hver gang jeg møder dem, så er de sådan megasure, og slet ikke nogen humoristisk sans, eller ingen søde miner, og det er bare ‘i gang med det I skal’. Hvor man tænker: ‘det er ikke sådan, at du gør folk glade på en efterskole’. Det er ikke sådan stemningen burde være på en efterskole, der tænker jeg sådan: ‘så smut dog tilbage til folkeskolen’ eller sådan et eller andet” (elev)

Elev-lærer relationen

Eleverne peger på

En lille del...

Hvordan arbejder skolerne med de tre områder idræt, uddannelse og det almenmenneskelige, og hvordan er samspillet mellem dem?

Hvad er det der gør, at mange unge oplever tiden på en idrætsefterskole, som noget unikt?

Kan idrætsefterskoleformatet noget særligt ift. personlig udvikling, trivsel og dannelse - og i så fald, hvori består det særlige?

Fællesskab & relationer

Tak

Fordi I lyttede ☺

Lise Maria Elkrog-Hansen
lmhansen@health.sdu.dk

Hvad siger eleverne selv om at gå på idrætsefterskole?

- indsigt fra spørgeskemaundersøgelse med 865 elever fra tre idrætsefterskoler

Hvem er spurgt – hvornår?

I foråret 2019 svarede 865 elever på spørgeskemaet.

Der var i alt 1020 potentielle respondenter på de tre skoler.

- ✓ BGI Akademiet – 47%
- ✓ Glamsdalens Idrætsefterskole – 29%
- ✓ Vejstrup Efterskole – 24%

**55% er
piger**

**64% har
min. 2 biler**

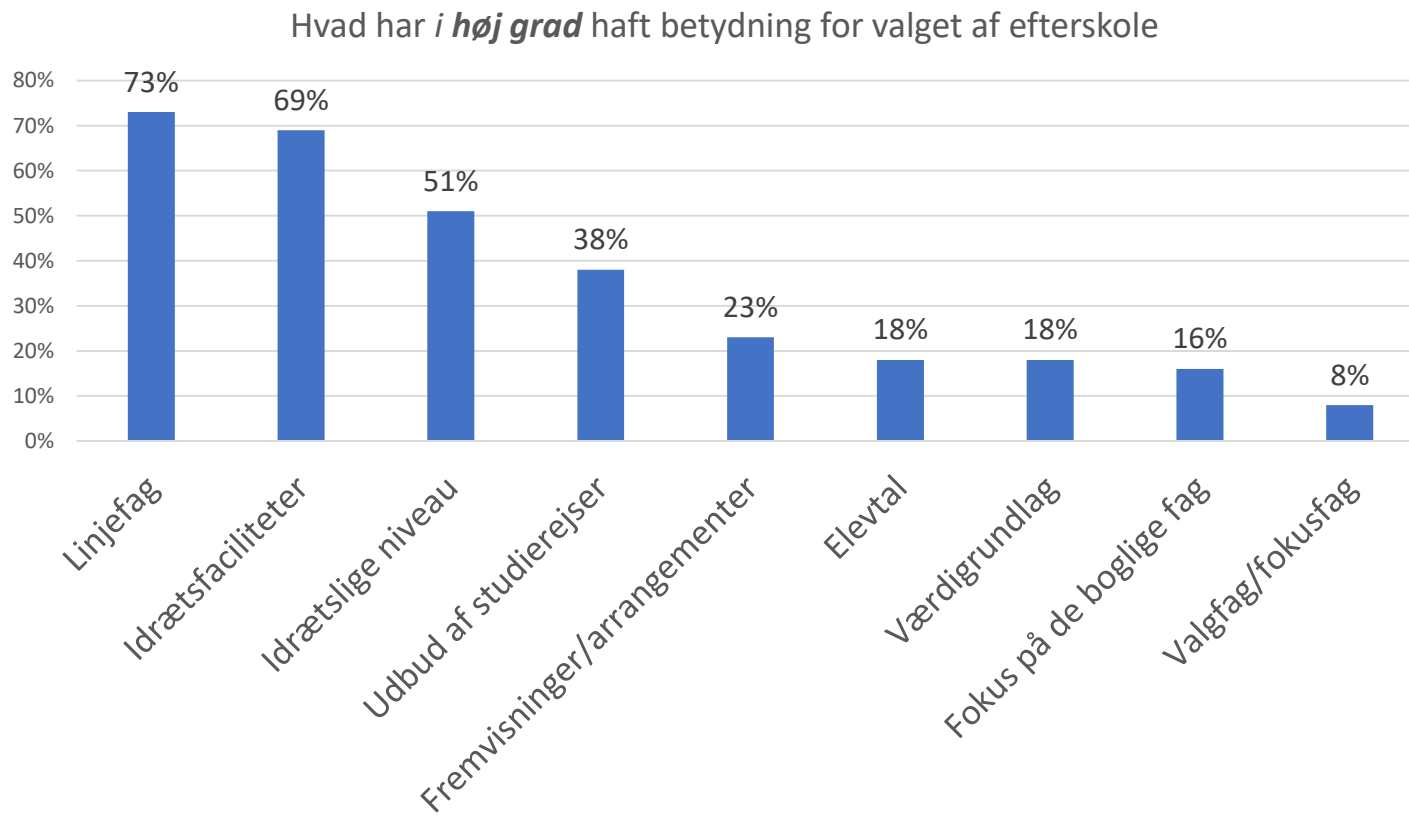
**13% har
inaktive forældre**

**51% har
frivillige forældre**

Er efterskolen elevernes eget valg?

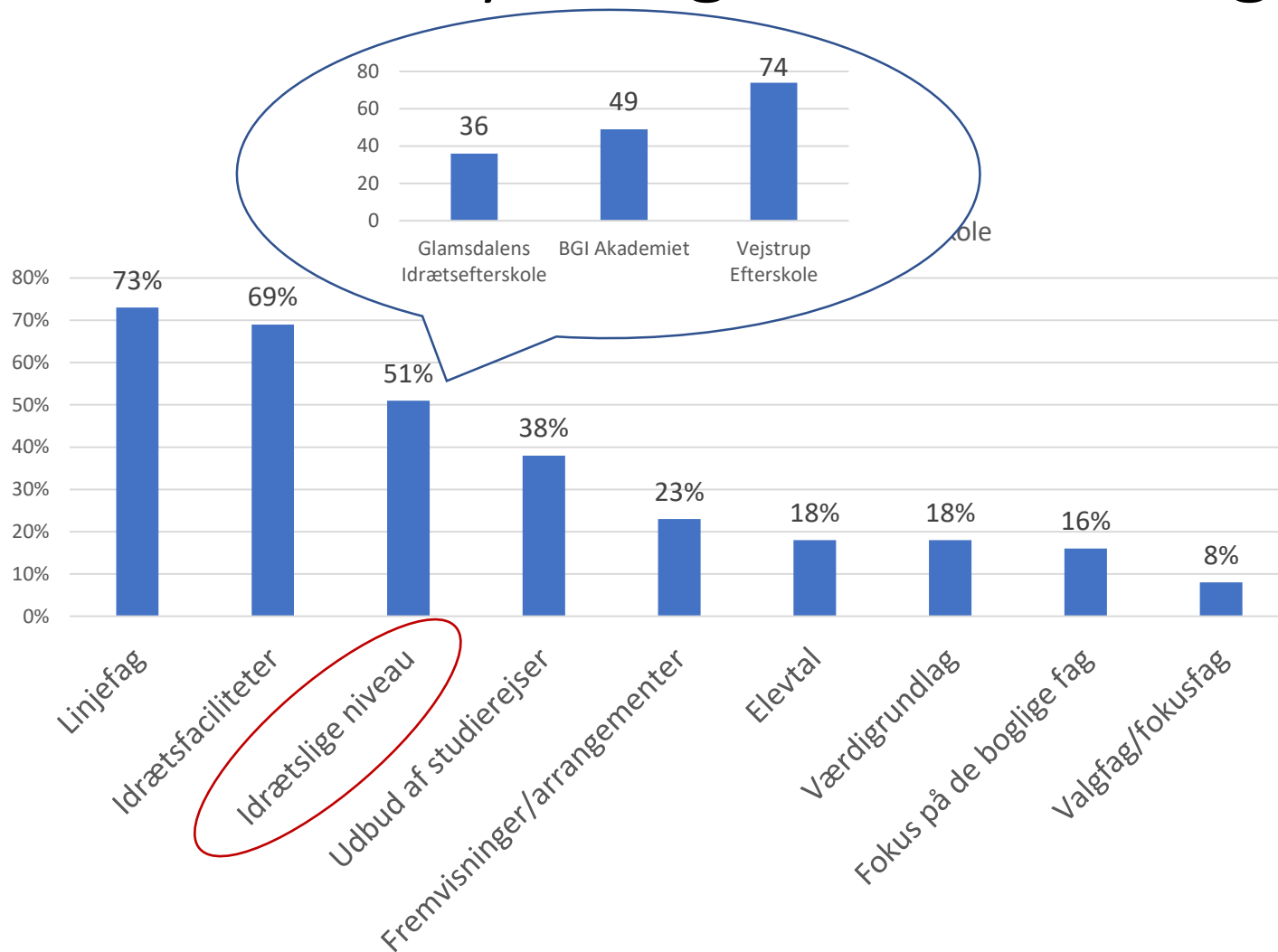
- 89% - ja det var "i høj grad" deres eget valg
  - 1% - i mindre grad deres eget valg...
-
- ✓ Eleverne påvirkes primært af familie og venner
  - ✓ Færre bliver påvirket af skole og foreningsledere
  - ✓ Undtaget Vejstrup Efterskole – hvor 1/3 af eleverne oplever en påvirkning fra trænere fra foreningen.

Hvad har betydning for deres valg?

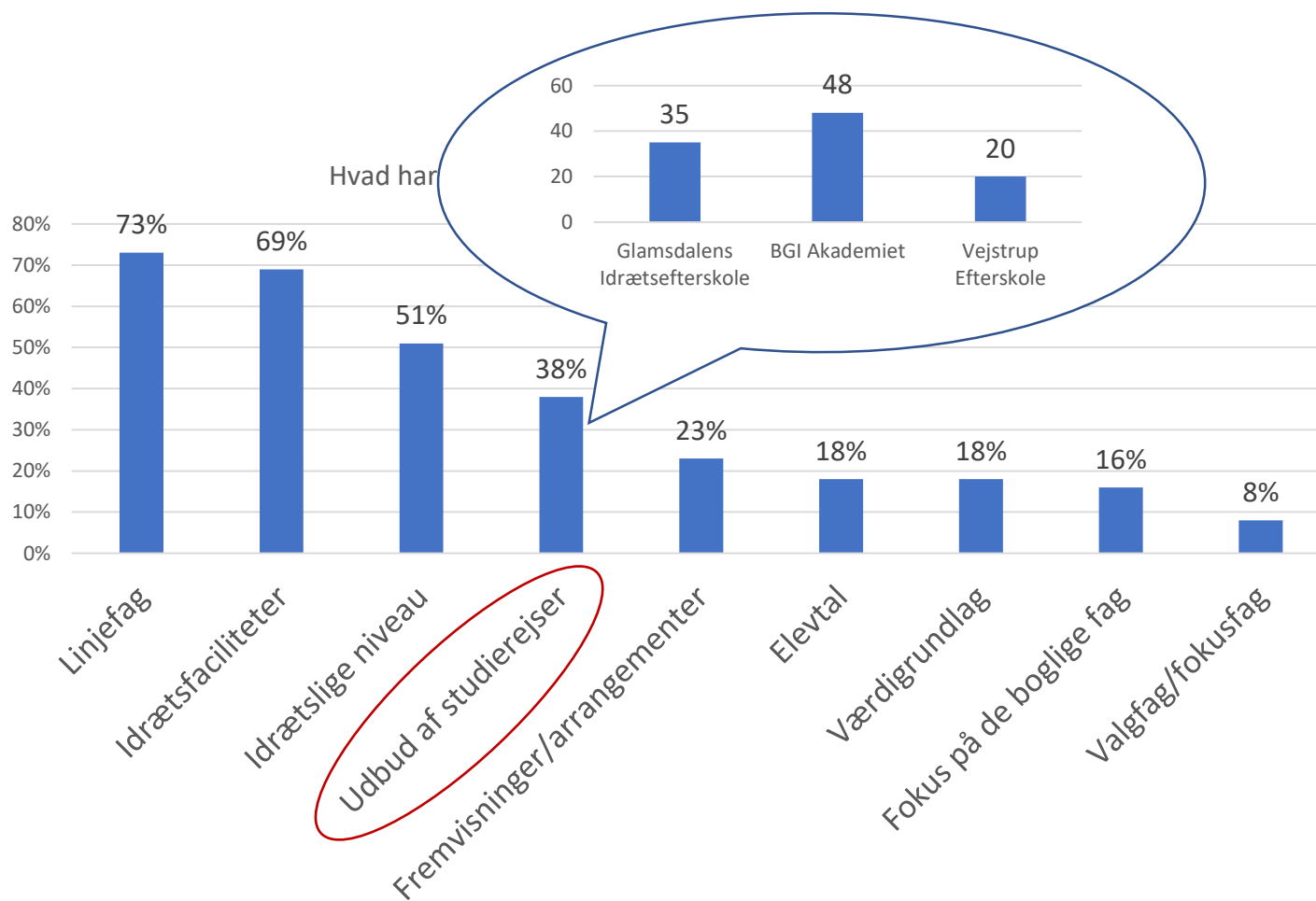

Hvad har betydning for deres valg?

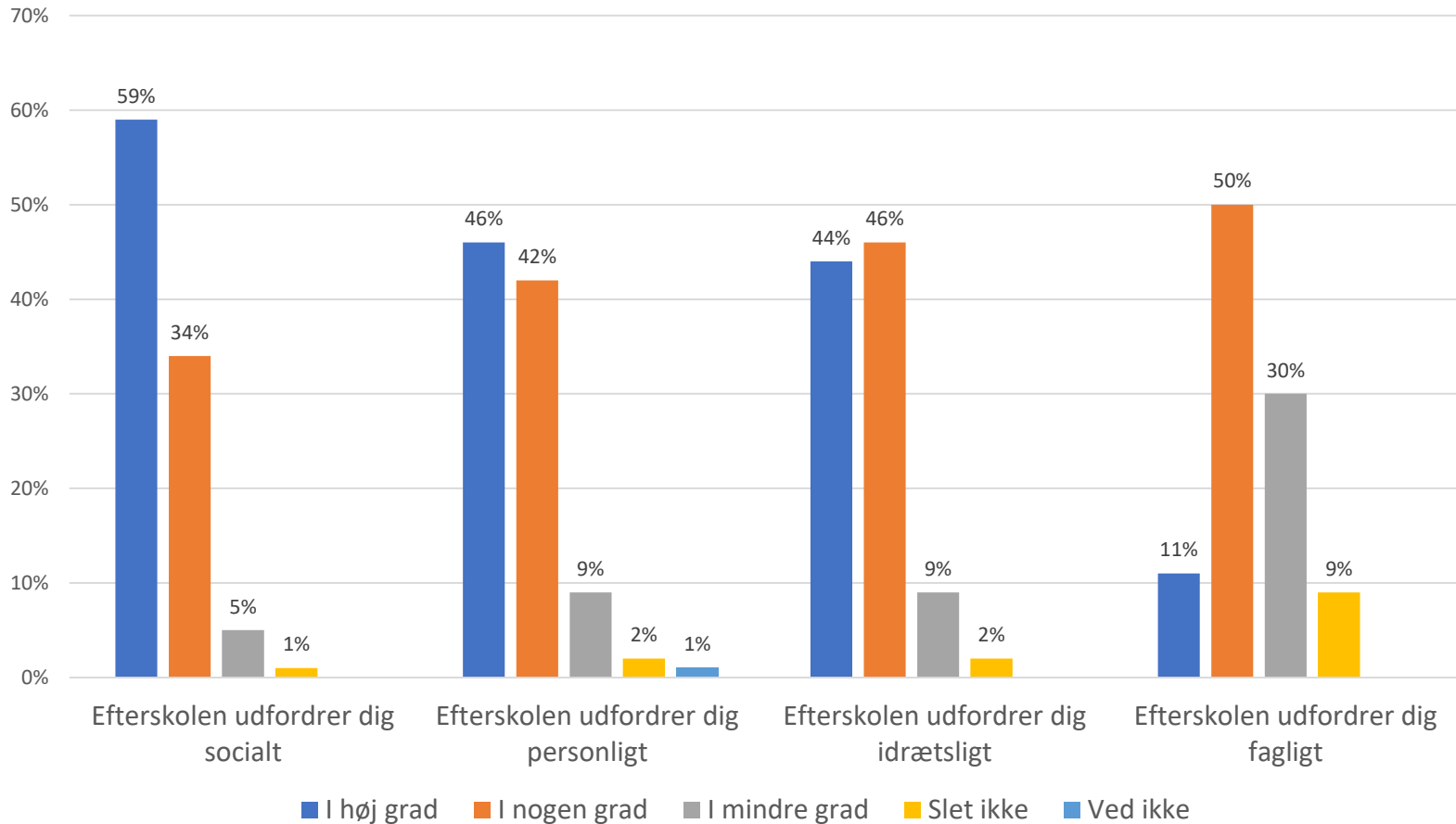

Hvad har betydning for deres valg?

Elevernes oplevelse af at blive udfordret

- I hvilken grad oplever du at...

Social udvikling

- Udvikle venskaber (92%)
- Deltage aktivt i fællesskabet (92%)
- Samarbejde (91%)
- Åbenhed/tolerance (91%)
- Løse konflikter (82%)

Jeg har fået en masse nye venner, som jeg er mega glad for

-

Venner for livet

-

Jeg har mødt nogle fantastiske mennesker

-

Jeg er en del af et større fællesskab

Personlig udvikling

- Ansvar (91%)
- Selvstændighed (90%)
- Selvtillid (86%)
- Initiativ (86%)
- Selvværd (79%)

Jeg er blevet meget mere selvsikker

-

*Jeg er blevet bedre til at klare mig selv
uden mor og far ved siden af*

-

*Jeg har lært at være mere åben og være
mig selv*

Idrætslig udvikling

- Styrket min idrætsgren (91%)
- Generel kropskompetence (83%)
- Kendskab til andre idrætsgrene (81%)
- Trænerkompetence (65%)
- Trænerinteresse (57%)

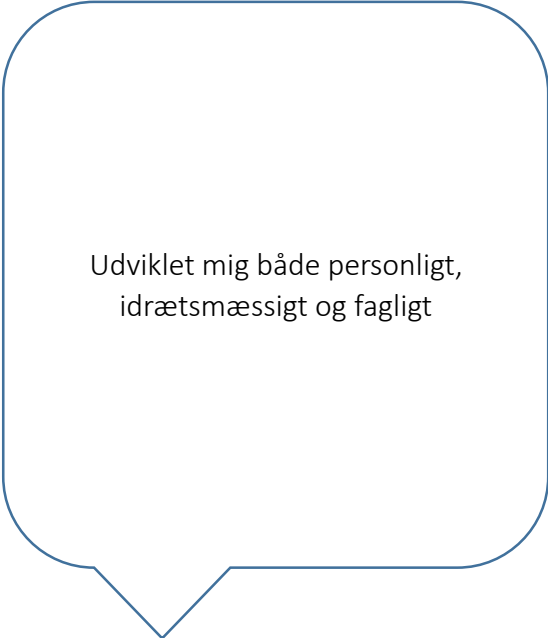
*Jeg er blevet meget
bedre til min idræt*

-

*Udviklet mig
personligt, fagligt og
fodboldmæssigt*

Faglig udvikling

- Uddannelsesparathed (81%)
- Faglig vedholdenhed (74%)
- Lyst til at lære nyt (61%)
- Forbedret faglige niveau (52%)
- Koncentration (43%)

Udviklet mig både personligt,
idrætsmæssigt og fagligt

WHO5 - 5 spørgsmål om humør og trivsel

Trivselsscore for de tre efterskoler: 66

Trivselsscore for voksne i DK: 70

Trivselsscoren er ofte lidt lavere for unge end for voksne.

15% har en trivselsscore under 50, hvilket placerer dem i risikozonen for depression og mistrivsel.

Udenfor

- 28% synes det i høj grad eller nogen grad er nemt at føle sig udenfor fællesskabet
- 59% synes det i høj grad eller nogen grad er nemt at blive populær, hvis man er god til sin idrætsgren
- 66 % synes der i høj grad eller nogen grad er et tydeligt hierarki mellem eleverne

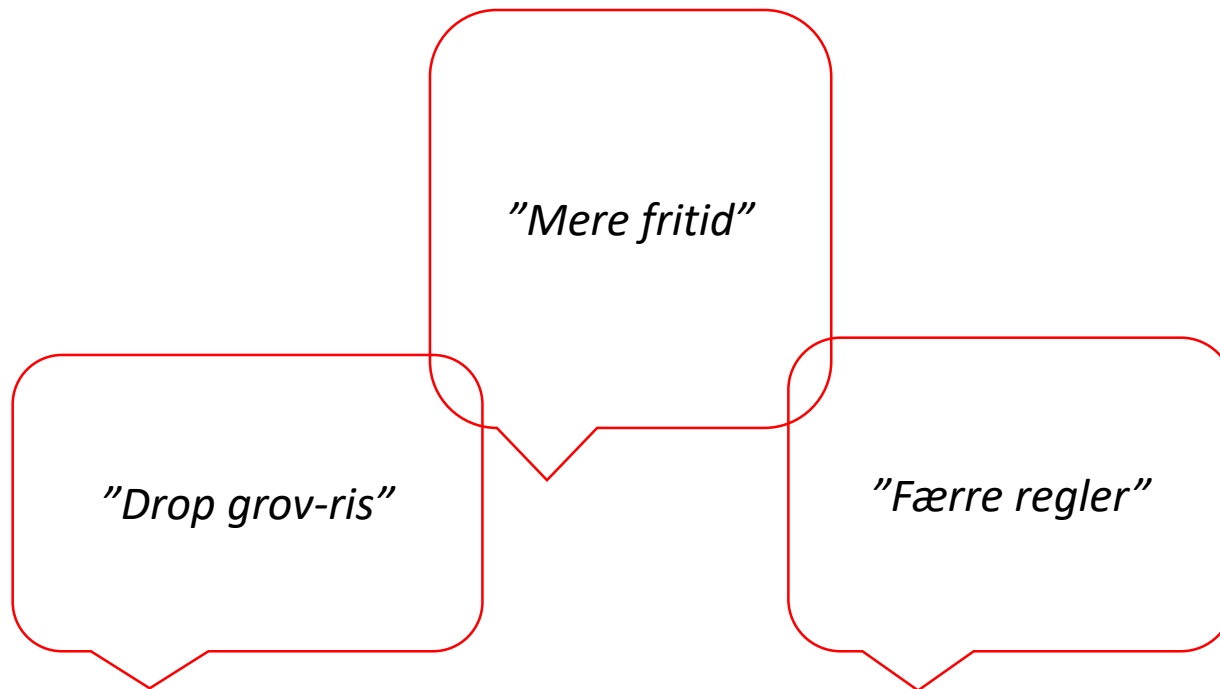
Hvad vil gøre dit ophold bedre?

*"Større kendskab til andre
vennegrupper"*

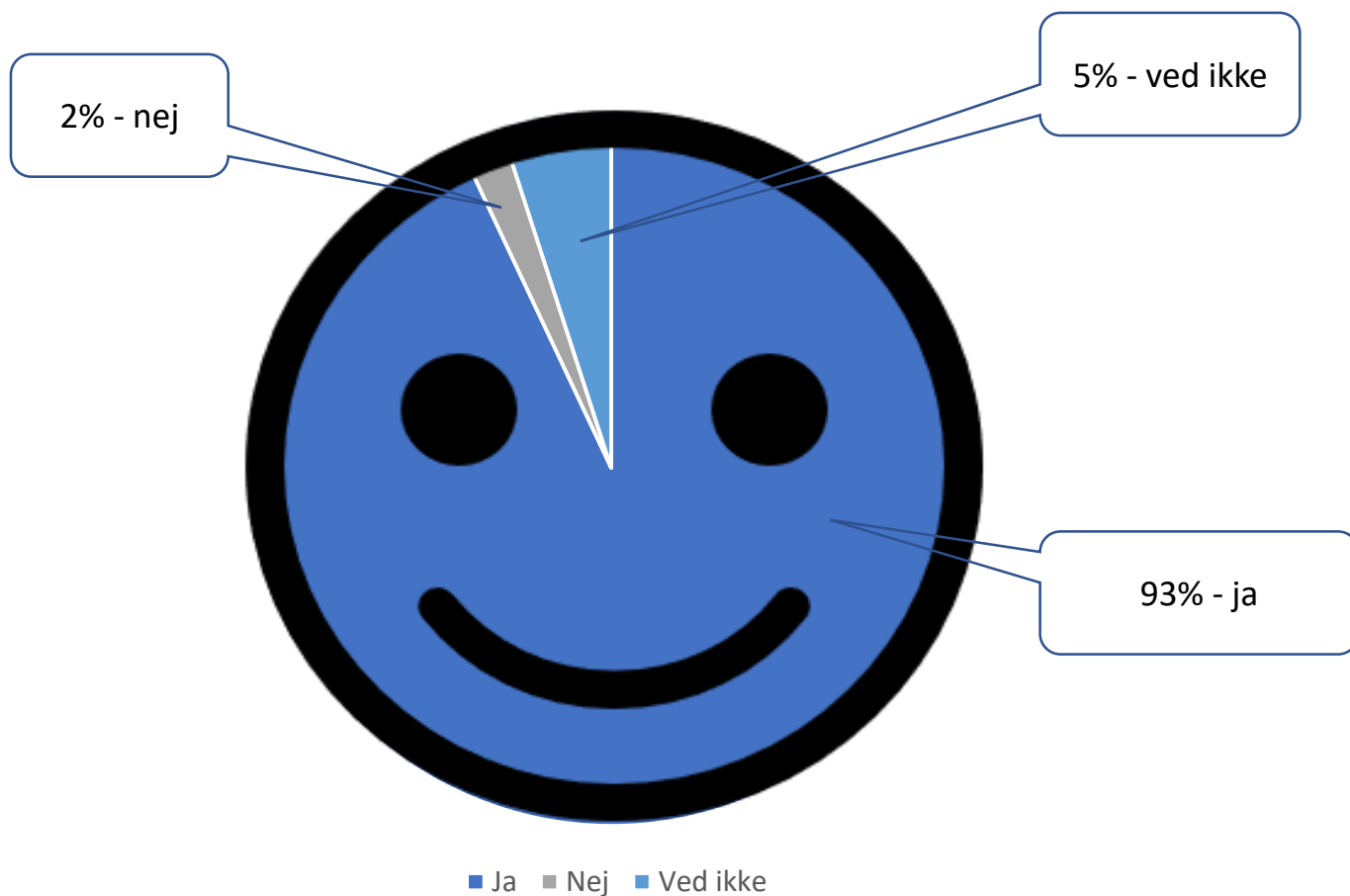
*"Flere sociale
arrangementer"*

*"Bedre fællesskab. Der er mange
grupperinger. Nogle af disse
grupperinger styrer på skolen. Det
er trist. Vi skulle hellere have det
godt med hinanden allesammen,
og føle at alle er lige værd og alle
kan snakke sammen"*

Hvad vil gøre dit ophold bedre?

Vil du anbefale andre unge at tage på efterskole?

The background is a light blue gradient. In the upper left, there is a basketball hoop with a blue backboard and a white net. Below it, a basketball sits on the court floor. To the right, there is a green box, a stack of books, a pencil, a ruler, and a pair of glasses. The text is centered in the middle of the image.

TAK FOR JERES
OPMÆRKSOMHED OG
DELTAGELSE 😊

TEMA 1: Idrætsefterskolernes organisation og kultur

TIL SKUE ELLER BRUG?

- EN SAMMENLIGNENDE UNDERSØGELSE AF TRE
IDRÆTSEFTERSKOLERS VÆRDIGRUNDLAG OG ELEVERNES
OPLEVEDE KULTUR UD FRA ET FUNKTIONALISTISK
PERSPEKTIV

AF: LINNEA MARIE SJÖBERG | LINE RUDE SØRENSEN

SYDDANSK UNIVERSITET | INSTITUT FOR IDRÆT OG BIOMEKANIK

Hvordan stemmer værdigrundlaget på henholdsvis efterskolen BGI Akademiet, Glamsdalens Idrætsefterskole og Vejstrup Efterskole overens med de kulturer, elever oplever at være en del af under deres efterskoleophold, og hvorledes er forholdet mellem værdigrundlag og elevernes oplevede kultur sammenligneligt for skolerne?

EDGAR SCHEIN

"Et mønster af fælles grundlæggende antagelser, som gruppen lærte sig mens den løste sine problemer med ekstern tilpasning og intern integration, og som har fungeret godt nok til at blive betragtet som gyldige og derfor læres videre til nye gruppemedlemmer som den korrekte måde at opfatte, tænke og føle på i relation til disse problemer."

DATAKILDER

OBSERVATION

INTERVIEW

- EN DEL AF DAGLIGDAGEN PÅ SKOLERNE
- MANGE INFORMANTER
- FOTOELICITERING
- TO ELEVINTERVIEWS PÅ HVER SKOLE

- PRAKTISERING AF OBSERVATIONER
- TIDPERSPEKTIVET FOR KULTURFORSTÅELSE
- LÆRERNE SOM ET MANGLENDE LED I UNDERSØGELSEN

CENTRALE FUND

IDRÆT

RELATIONER

STRUKTUR

PÅVIRKER
PRAKTISERING AF
VÆRDIGRUNDLAG

HAR DU NOGET AT SPØRGE OM?

DISKUSSIONSEMNE #1

Hvilke fordele og ulemper ser I ved, at en efterskole skal have et erklæret værdigrundlag?

DISKUSSIONSEMNE #2

Hvordan kan en efterskole sikre, at deres værdigrundlag gennemsyrrer deres praksis elevårgang efter elevårgang?

MERE END MAD

ET MULTIPLET CASESTUDIE OM MAD- OG
MÅLTIDSKULTUR PÅ IDRÆTSEFTERSKOLER

HVEM ER JEG?

MAJA

BOSIDDENDE I KØBENHAVN

KANDIDAT I IDRÆT OG SUNDHED

PROFESSIONSBACHELOR I ERNÆRING OG SUNDHED

OLLERUP GYMNASTIK HØJSKOLE, E11

FLEMMING EFTERSKOLE 07/08

JEG UNDERSØGTE..

Hvordan indvirker mad- og måltidskulturen på tre idrætsefterskoler på elevernes opbygning af handlekompetencer målrettet sunde måltidsvalg?

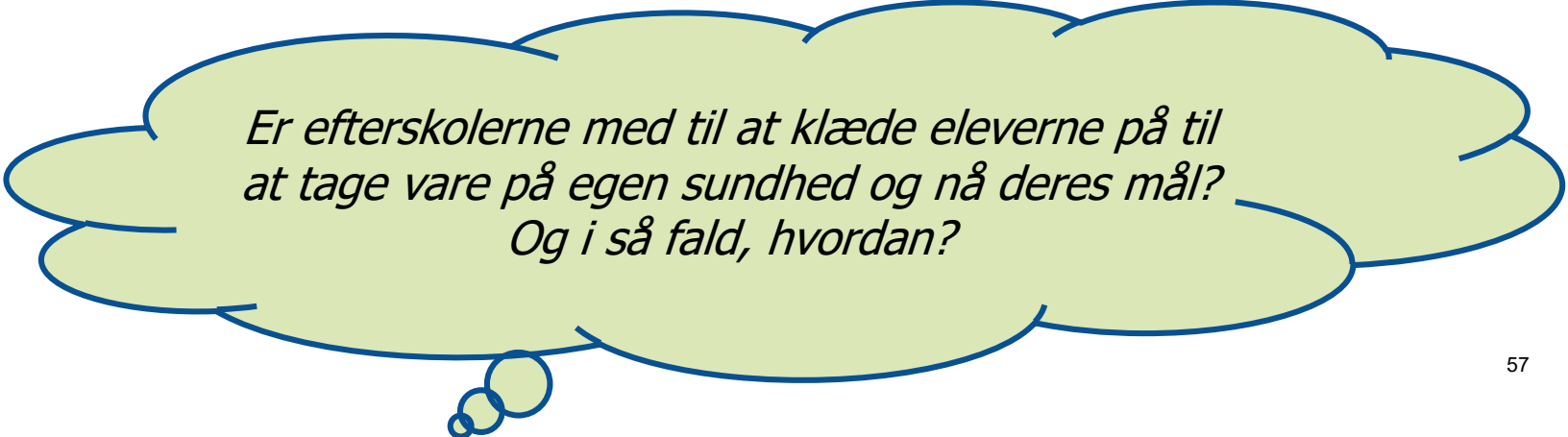
HVORFOR UNDERSØGE DET?

PROBLEMATIKKEN BAG:

- Overvægt og usunde kostmønstre (Sundhedsstyrelsen, 2011, 2017)
- Fald i hjemmelavet mad (Madkulturen, 2018)

MULIGHEDERNE DERI:

- Kulturmøde – væk fra mors mad og med tjans i køkkenet
- Sundhed som handlefærdigheder til at nå sine mål (Wackerhausen, 2005)

Er efterskolerne med til at klæde eleverne på til at tage vare på egen sundhed og nå deres mål? Og i så fald, hvordan?

TEORETISK RAMME

Analysen laves m. udgangspunkt i

- *Kirsten Hastrup*
- Kultur som:
  - Fleksibelt fællesskab
  - Erfaring
  - Færdigheder
  - Sprog
  - Illusion

Analysen laves m. henblik på

- *Bjarne Brunn Jensen*
- Handlekompetence:
  - Indsigt
  - Handleerfaring
  - Vision
  - Engagement
  - Kritisk sans

Analysen vurderer på

- Sammenhæng ml. mad- og måltidskultur og opbygning af elevernes handlekompetencer målrettet sunde måltidsvalg

DATAINDSAMLING

- 1-2 dages feltarbejde på tre idrætsefterskoler (marts)

FØR FELTARBEJDE:
Gennemlæsning af
kostpolitik, m.m.

UNDER FELTARBEJDE:
Deltagende observation under
måltider og køkkentjans

UNDER FELTARBEJDE:
Interview m. ledelsesfigur
Fokusgruppeinterview m.
elever
Uformelt interview m.
køkkenleder

BEGRÆNSNINGER

- Feltarbejdes varighed – en kulturel outsider..
- Strukturering af fokusgruppeinterview
- Casestudies unikke karakter

CENTRALE FUND

1. Kultur som fleksibelt fællesskab

- **Kulturel dialog og revidering af forståelser**
  - Viden om alternativer til nuværende valg
  - Udvikling af visioner for sundere valg
  - Udvikling af engagement for sundere valg
- **Selvstændige måltidsvalg**
  - Udvikling af kritik sans

CENTRALE FUND

2. Kultur som erfaring

- **Kropslige erfaringer ift. usund mad samt idræt og mad**
  - Kropslig erfaring indlejres i habitus og former fremtidig forståelse
  - Erfaring knyttes til begrebskategorier, f.eks. ”sportsmad”
  - Egen handleerfaring, som giver indsigt, der kan overføres til livet efter efterskolen

CENTRALE FUND

3. Kultur som færdigheder

- **Praktiske færdigheder ift. måltidsafvikling og storproduktion**
  - Måltid og køkkentjans som sociale opgavefelter
  - Handlefærdigheder, indsigt og samarbejdsevner
- **Begrænsning for udvikling af handlekompetence**
  - Fravær af medbestemmelse
  - Varierende involvering pba. elevernes engagement og evner

CENTRALE FUND

4. Kultur som illusion

- **Fælles illusion om køkkentjansen som anstrengende**
  - Kollektiv karakterisering af den "ugidelige, uerfarne elev"
  - Reduktion af nysgerrighed, engagement og selvtillid
  - Begrænset vidensdeling og fratagelse af handleerfaringer

CENTRALE FUND

5. Kultur som sproglig praksis

- **Standardiseret sprogbrug bestående af korte instrukser i køkkentjansen**
  - Oplevelse af manglende pædagogiske redskaber
  - Oplevelse af begrænset vidensudbytte
  - Strukturel censur af spørgsmål
    - Reduktion af viden, f.eks. om effekter af sund mad
    - Refleksiv og kritisk sans stimuleres ikke
    - Begrænser et bredt og nuanceret perspektiv

Begrænsning af
handlekompetencer

HVAD KAN VI BRUGE FUNDENE TIL?

Hvordan kan efterskolerne yderligere øge opbygning af handlekompetencer hos eleverne:

- Kræver refleksion over:
  - Områder med hhv. medbestemmelse eller "tvang/pligt"
  - Færdigheder og indsigter, som eleverne skal tage med, og hvordan dette sikres
- Kræver udvikling af køkkentjansen
  - Dialog med elever om involvering og medbestemmelse
  - Italesættelse af "køkkentjansen", f.eks. "Køkkenhelte"
  - Pædagogiske redskaber m. særligt fokus på sproglig formidling

Jeres bud?

SPØRGSMÅL?

LITTERATUR

Hastrup, K. (2004a). *Kultur - Det fleksible fællesskab*. Århus Universitets Forlag

Jensen, B.B. (2016). Kernebegreber i sundhedspædagogik. I: B.B., Jensen, M., Grønбæk & S., Reventlow (red.). *Forebyggende sundhedsarbejde* (6.udg., s.127-150). København: Munksgaard

Madkulturen (2018). *Madkultur 18 – Sådan laver danskerne mad*. Lokaliseret d.01.06.2019 på https://madkulturen.dk/fileadmin/user_upload/madkulturen.dk/Billeder/Madindeks/Madkultur18_final.pdf

Sundhedsstyrelsen (2011). *Den nationale sundhedsprofil – unge 2011*. Lokaliseret d.01.06.2019 på <http://www.sst.dk/~media/0EB8CC4E05EB416A853CAF931C3E35A1.ashx>

Sundhedsstyrelsen (2017). *Danskernes sundhed - Den nationale sundhedsprofil 2017*. Lokaliseret d.01.06.2019 på <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2018/~media/73EADC242CDB46BD8ABF9DE895A6132C.ashx>

Wackerhausen, S. (2005). Et åbent sundhedsbegreb – mellem fundamentalisme og relativisme. I: J.J. Jensen & P.F. Andersen (red.). *Sundhedsbegreber – Filosofi og praksis* (2.udg, s.43-75). Århus: Philosophia

TEMA 2: Dannelse og livskompetencer

Spørgsmål?

"Altså, det er sindsygt komplekst, hvad der ligger i dannelsen"

Program

- 1000 elever
- 100 lærere
- 1000 timer
- 1000 timer
- 1000 timer

Hvorfor?

"Hvordan bidrager lærerne på henholdsvis Glamsdalens Idrætsefterskole og Vejstrup Efterskole til elevernes dannelse?"

Hvad ønsker vi at I tager med?

Strategisk arbejde med dannelse

- Ikke "fluffy" - konkret!
- Vores undersøgelse er for bred og overordnet

Hvordan?

Uge	Metode	Formål
Uge 1	Deltagelse	Udvalgte elever
Uge 2	Deltagelse	Udvalgte lærere
Uge 3	Deltagelse	Udvalgte elever og lærere
Uge 4	Deltagelse	Udvalgte elever og lærere

Hvad?

EFTERSKOLEN SOM RAMME

DANNELSESTEORI

"Altså, det er sindsygt komplekst,
hvad der ligger i dannelsen" (uddrag fra
lærerinterview)

"Hvordan bidrager lærerne på henholdsvis
Glamsdalens Idrætsefterskole og
Vejstrup Efterskole til elevernes dannelse?"

Hvordan?

Deltagerobservation

	VE	GIE	Formål
Uge 8	1 hel dag (onsdag)	1 hel dag (tirsdag)	Eksplorativ observation
Uge 9		5 hele dage (man-fre) Inklusiv 1 overnatning	Fokuseret observation
Uge 11	5 hele dage (man-fre) Inklusiv 1 overnatning		Fokuseret observation
Samlet	6 dage	6 dage	12 dage

Interviews

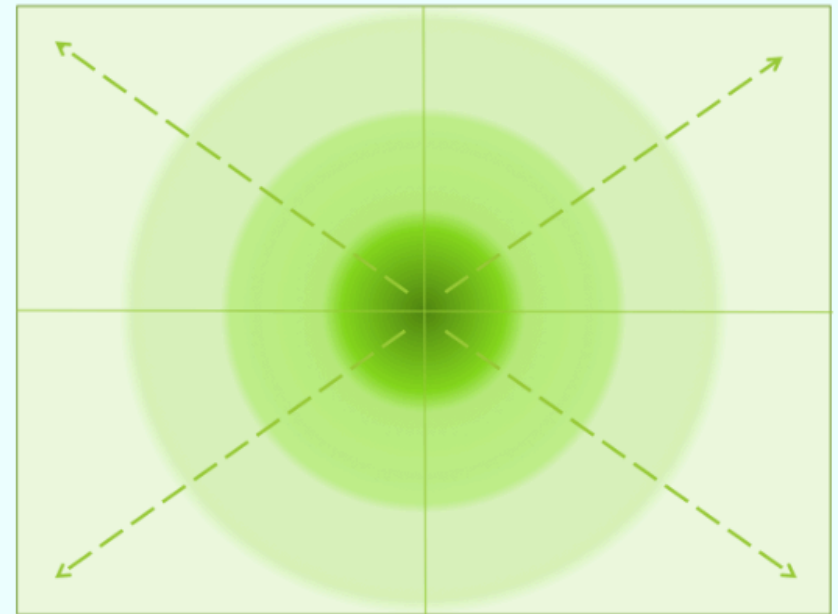
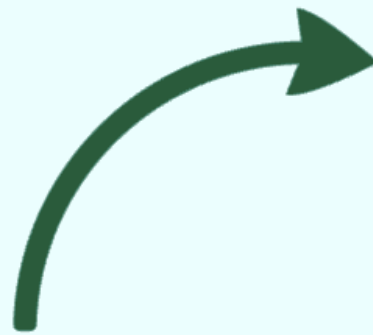
DANNELSESTEORI

 KvaS-modellen

 Vitaliserings-modellen

 Kvadrant-modellen

KvaS-modellen

Vitaliseringsmodellen

Kvadrant-modellen

TEKNIKALITET

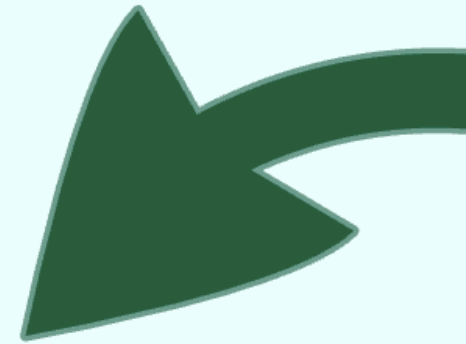
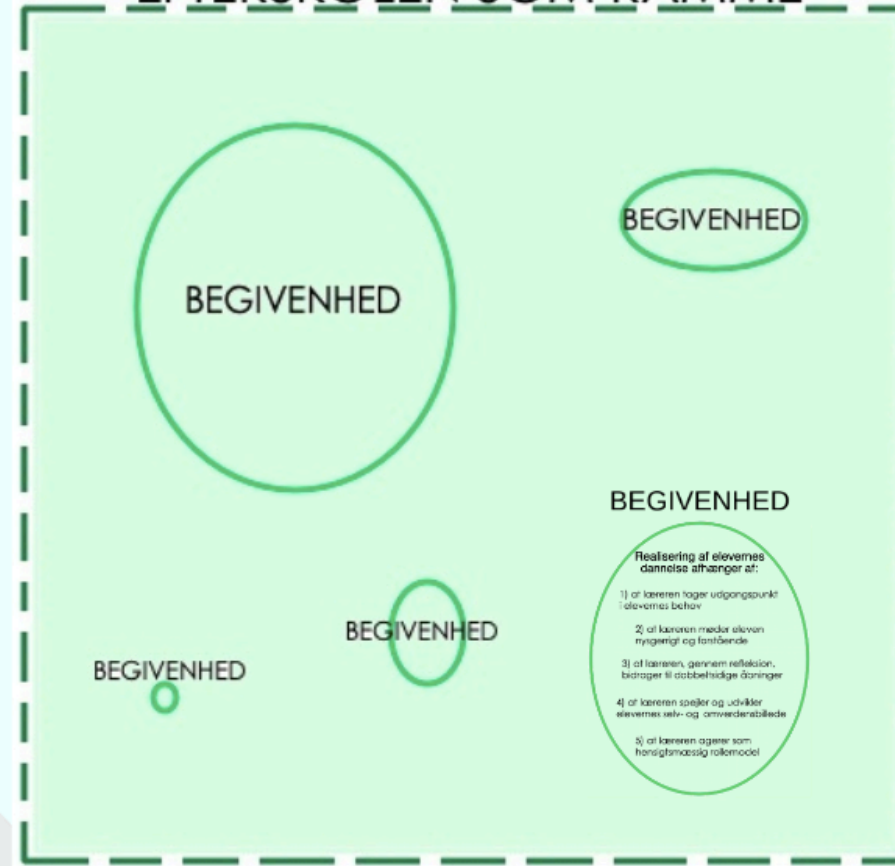
SOCIALITET

REFLEKSIVITET

SENSITIVITET

Hvad?

EFTERSKOLEN SOM RAMME

Realisering af elevernes dannelse afhænger af:

1) at læreren tager udgangspunkt
i elevernes behov

2) at læreren møder eleven
nysgerrigt og forstående

3) at læreren, gennem refleksion,
bidrager til dobbeltsidige åbninger

4) at læreren spejler og udvikler
elevernes selv- og omverdensbillede

5) at læreren agerer som
hensigtsmæssig rollemodel

Potentiale ≠ realiseret dannelse

Spørgsmål?

"Altså, det er sindsygt komplekst, hvad der ligger i dannelsen"

Program

- 100% udvalgt
- Skole og idrætsskole
- 100% udvalgt i samarbejde med Glamsdalens Idrætsskole og Vejstrup Efterskole
- 100% udvalgt

Hvorfor?

"Hvordan bidrager lærerne på henholdsvis Glamsdalens Idrætsskole og Vejstrup Efterskole til elevernes dannelse?"

Hvad ønsker vi at I tager med?

Strategisk arbejde med dannelse

- Ikke "fluffy" - konkret!
- Vores undersøgelse er for bred og overordnet

Hvordan?

Deltagersobservation

Uge	Uge	Uge
Uge 1	Uge 2	Uge 3
Uge 4	Uge 5	Uge 6
Uge 7	Uge 8	Uge 9
Uge 10	Uge 11	Uge 12

Hvad?

EFTERSKOLEN SOM RAMME

DANNELSESTEORI

Kan man få livskompetencer på sit linjefag?

IDRÆTSEFTERSKOLEKONFERENCEN D. 8 AUGUST 2019

Julie Vang Knudsen

Prægraduat-studerende og studentermedhjælper i FIIBL

Begge ben plantet lige midt i specialet

- Afleverer først d. 2 januar 2020
- Jeg kan derfor ikke fortælle om endelige resultater ... endnu
- Et overordnet rids af projektet og dets formål
- Meget interesseret i at høre, hvad I tænker 😊

Formålet med projektet

HVORFOR?

- Det er interessant at se, hvordan idrætten og den generelle menneskelige tilegnelse af livskompetencer kan forbindes på linjefagene.
- *”Efterskolernes undervisning bliver tilrettelagt med henblik på elevernes hele menneskelige udvikling og modning samt deres almene opdragelse og uddannelse” (UVM, 2019)*

Men inden vi går videre ...

Hvad pokker er livskompetencer?

- Livskompetencer (life skills) er forskellige typer af kompetencer, der hjælper os med at klare diverse livssituationer.
- Det er kompetencer såsom målsætning, lederevne, selvkontrol, vedholdenhed, selvbevidsthed mfl.
- En kompetence er først en livskompetence, når den kan overføres fra en setting her i idræt/linjefaget til en anden setting fx skole eller i hjemmet. ... også kaldet "Transfer".

Projektet overordnet

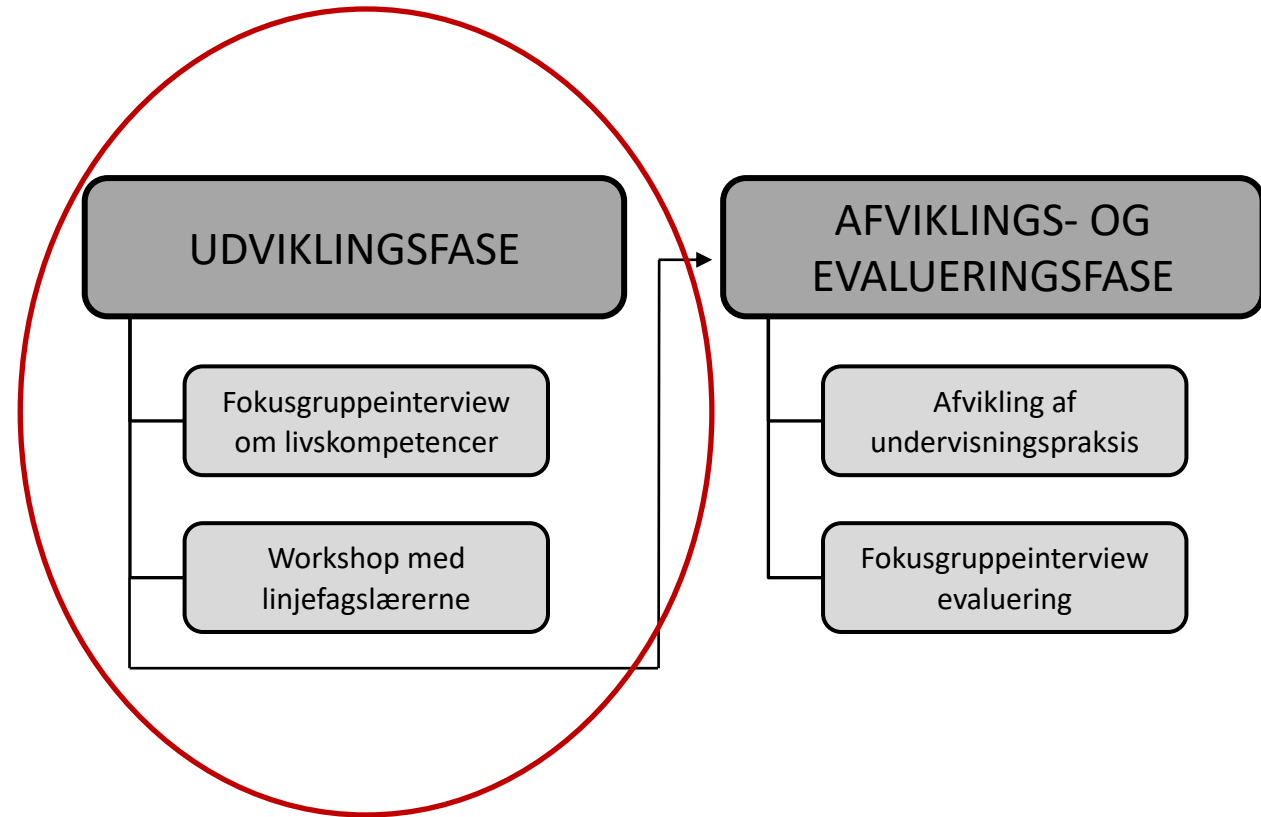

HVEM?

DE DELTAGENDE LINJEFAG	
BGI-akademiet	Teamgym og Pigefodbold
Glamsdalens Idrætsefterskole	E-Sport og Fitness
Vejstrup Efterskole	Teamgym og Rytmisk gymnastik

Projektet overordnet

HVORDAN?

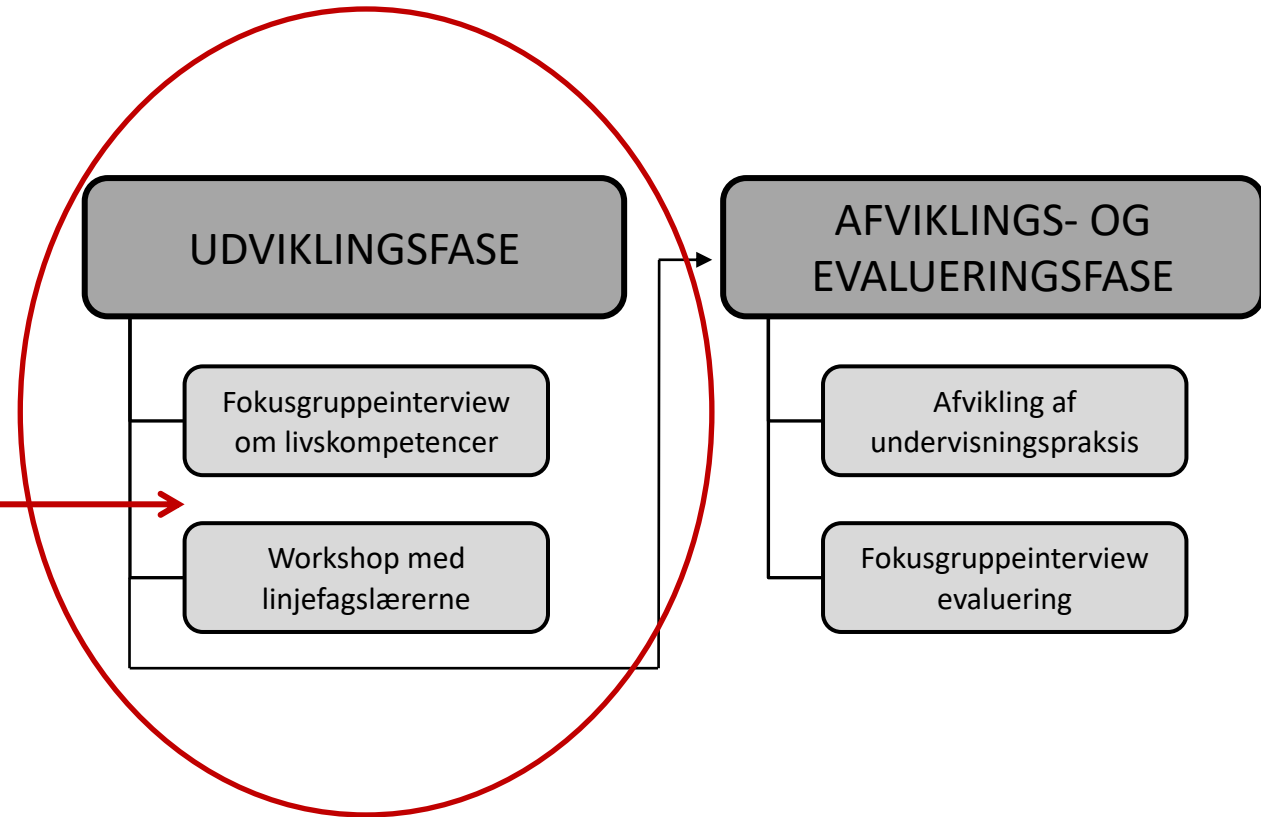

Projektet overordnet

HVORDAN?

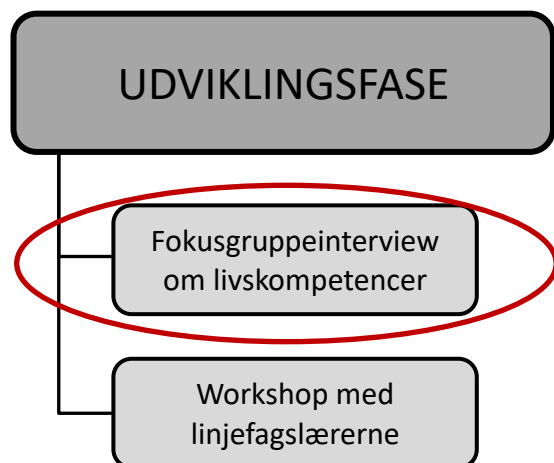
Lige nu er jeg her

Hvor er jeg nu?

TILBAGEBLIK

- Programmer med fokus på livskompetencer skal tilpasses alder, socioøkonomisk baggrund, etnicitet

Udsnit af livskompetencer vist til lærerne

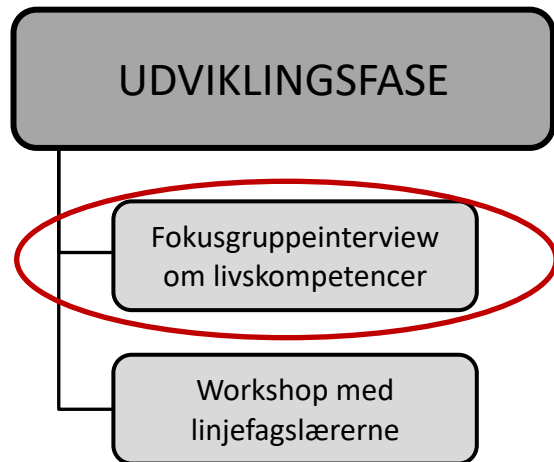

VEDHOLDENHED	FLEKSIBILITET	INITIATIV	TILPASNING	ACCEPT	KREATIVITET
MODIG	KRITISK TÆNKNING	SAMARBEJDE	EMPATI	LEDEREVNE	MEDMENNESKELIG
SELVBEVIDSTHED	SELVKONTROL	INTEGRITET	KOMMUNIKATION	PROBLEMLØSNING	NYSGERRIGHED
MÅLSÆTNING	OPTIMISME	FØLELSE AF TILKNYTNING	COPE MED FØLELSER	MÅDEHOLD	INTEGRITET
RETFÆRDIG	KREATIVITET	VIDEBEGÆR	MÅDEHOLD	INTEGRITET	OMTANKE

Hvor er jeg nu?

TILBAGEBLIK

- Analyse af fokusgruppeinterview med linjefaglærerne
- Analysen ledte frem til fem overordnede temaer:
  - Tema 1: Social ansvarsbevidst
  - Tema 2: På vej mod sine målsætninger
  - Tema 3: At kunne håndtere modgang
  - Tema 4: Refleksivitet om egen person
  - Tema 5: Turde være modig

Tema 1: Social ansvarsbevidst

Samarbejde – Respekt – Ansvarsbevidsthed

- Eleverne skal lære at være en del af et større fælleskab og bidrage til det
- Føle ansvar for at samarbejdet fungerer på trods af, at de er forskellige
- Være glade på hinandens vegne
- Tage ansvar for, at skolen fungerer: opføre sig ordenligt

Tema 2: På vej mod sine målsætninger

Målsætning – Vedholdenhed - Planlægning

- Eleverne skal kunne opstille målsætninger for sig selv – gerne mere procesorienterede
- Kæmpe videre selvom noget er svært eller kedeligt. De kan ikke ”bare” zappe videre
- Vil de gerne opnå deres mål, skal de lære at planlægge deres tid

Tema 3: At kunne håndtere modgang

Modgang – Konfliktåndtering – Selvkontrol

- Eleverne vil opleve modgang både socialt, fagligt og i træning. Dette skal de lære at håndtere
- Modspil og kritik er ikke altid negativt og det samme som modgang
- Eleverne skal lære at håndtere deres tanker og følelser

Tema 4: Refleksivitet om egen person

Omtanke – Selvbevidsthed – Refleksivitet

- Eleverne skal reflektere over, hvem de gerne vil være som person
- Eleverne skal blive klar over eget værd og egne evner
- Eleverne skal tænke over de valg, de træffer og turde gå en anden retning og sige fra og ikke bare følge efter alle andre

Tema 5: At turde være modig

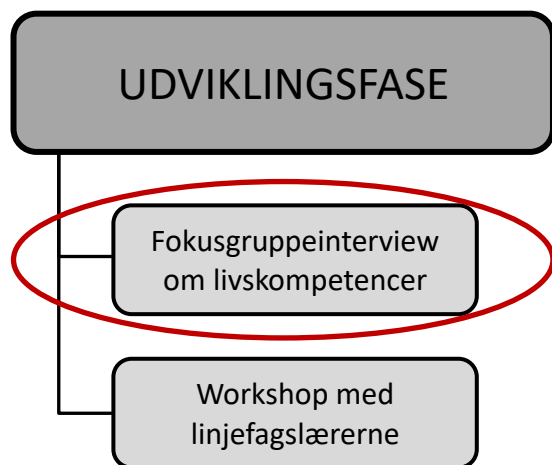
Modig – Initiativ – Nysgerrig

- Vise mod til at tage initiativ til at sætte sociale aktiviteter i gang
- Turde sige ja og kaste sig ud i nye ting, selvom det er svært
- Nye erfaringer kan være med til at lære dem noget og udvikle dem som unge mennesker

Næste skridt workshop og erfaring med praksis

FOKUS FREMAD

Næste skridt workshop og erfaring med praksis

FOKUS FREMAD

Næste skridt workshop og erfaring med praksis

1: Abstrakt livskompetence-tema

Fx Social ansvarsbevidst

2: Hvordan skal elevens adfærd afspejle det?

Konkrete handlinger: fx give en high five, når en anden elev lykkes med et spring

3: Hvad kan vi som lærere konkret gøre i vores undervisning for at eleverne øver denne livskompetence.
Fx anerkende, at vi ser en elev give high five.
Eller refleksion i makkerpar eller?

Det var et lille kig ind i mit speciale

Umiddelbare tanker og spørgsmål?

Tak fordi I lyttede med 😊

TEMA 3: Fællesskab i idrætspraksis

KAN MAN RUMME BÅDE ELITE OG BREDDE PÅ HÅNDBOLDLINJEN?

FÆLLESSKAB I IDRÆTSPRAKSIS

CHRISTINA WEDEL (OG CHRISTINA PAULSEN)

CHRISTINA OG CHRISTINA

KAN MAN FAVNE DEM ALLE?

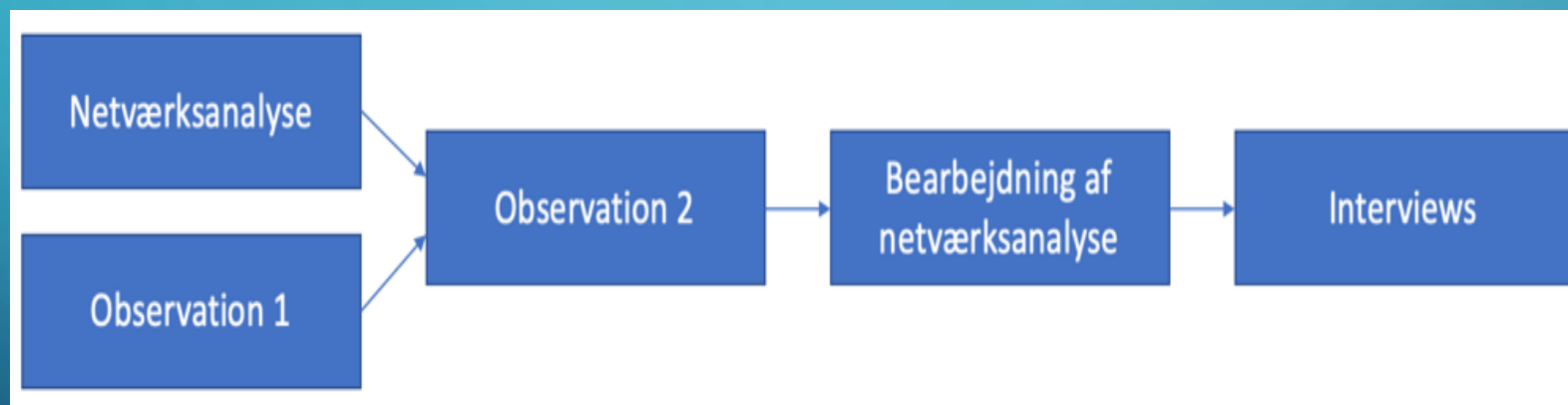
- Eget efterskoleophold vækkede nysgerrighed.
- *Projektets problemstilling:*

Hvordan rammesættes håndboldundervisningen, didaktisk, på BGI Akademiet og Glamsdalens Idrætsefterskole i forhold til at favne elever med forskellige niveauer?

- *Hvilken betydning har den didaktiske rammesætning af undervisningen for elevernes sociale positionering på håndboldlinjen samt for deres motivation for at deltage i undervisningen?*
- *Davies og Harrés positioneringsbegreb*
- *Deci & Ryan's Self Determination Theory*

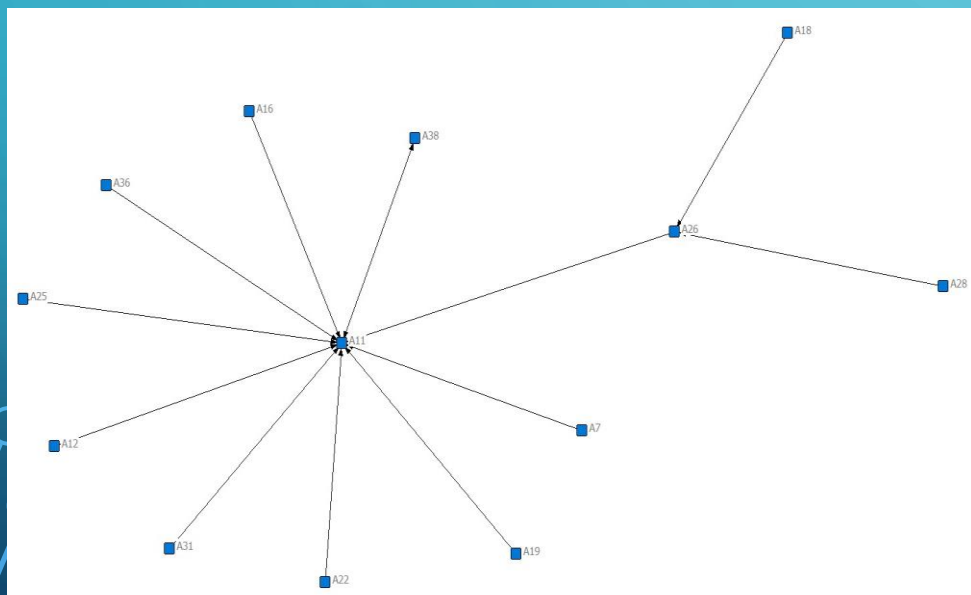
DATAINDSAMLING PÅ BGI AKADEMIET OG GLAMSDALENS IDRÆTSEFTERSKOLE

Datagenereringsprocessen

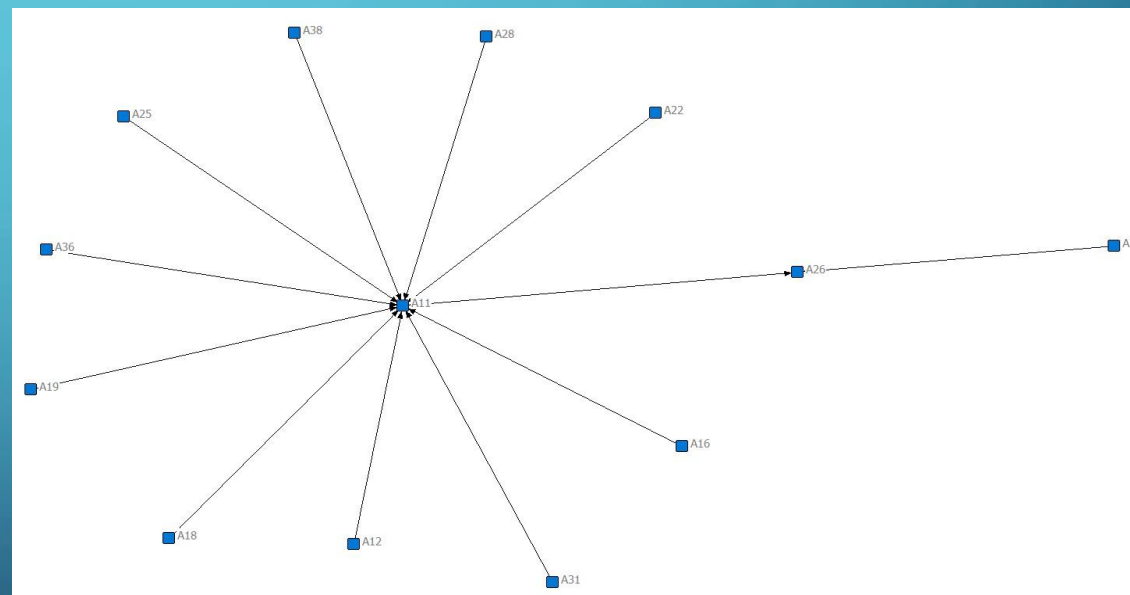

DATAINDSAMLING PÅ BGI AKADEMIET OG GLAMSDALENS IDRÆTSEFTERSKOLE

- Social netværksanalyse

Hvem er den bedste spiller?

Hvem har mest indflydelse på holdet?

DATAINDSAMLING PÅ BGI AKADEMIET OG GLAMSDALENS IDRÆTSEFTERSKOLE

- Observation
  - *Observer-as-participant*

DATAINDSAMLING PÅ BGI AKADEMIET OG GLAMSDALENS IDRÆTSEFTERSKOLE

- Semistrukturerede interviews

CENTRALE FUND

- Vi fandt to overordnede rammesætninger som havde til formål at favne forskellige niveauer – Niveaudifferentiering og niveauintegrering.
- Vi fandt, at rammesætningen har betydning for elevernes sociale positionering.
- Rammesætningen har også betydning for motivationen, men sammenhængen var ikke helt så klar.

KONKLUSIONER/ANBEFALINGER

- Feedback både fra lærere og elever var for alle niveauer afgørende for elevernes kompetencefølelse.
- Dynamiske hold kan være en udmærket (ydre) motivationsfaktor, men underviserne skal være klar på at "gribe" deres elever.
- De dynamiske hold kan være amotiverende i tilfælde, hvor der ikke er plads på et højere rangerende hold.
- Spørgsmål til jer: Hvad ser i af fordele og ulemper ved henholdsvis niveaudifferentiering og niveauintegrering?

KAN MAN SKABE ET UNIKT FÆLLESSKAB I FÆLLESGYMNATIKKEN?

En kvalitativ undersøgelse af hvilken betydning
fællesgymnastikkens organisering og praksis har på
efterskoleelevers motivation og oplevelse af fællesskab

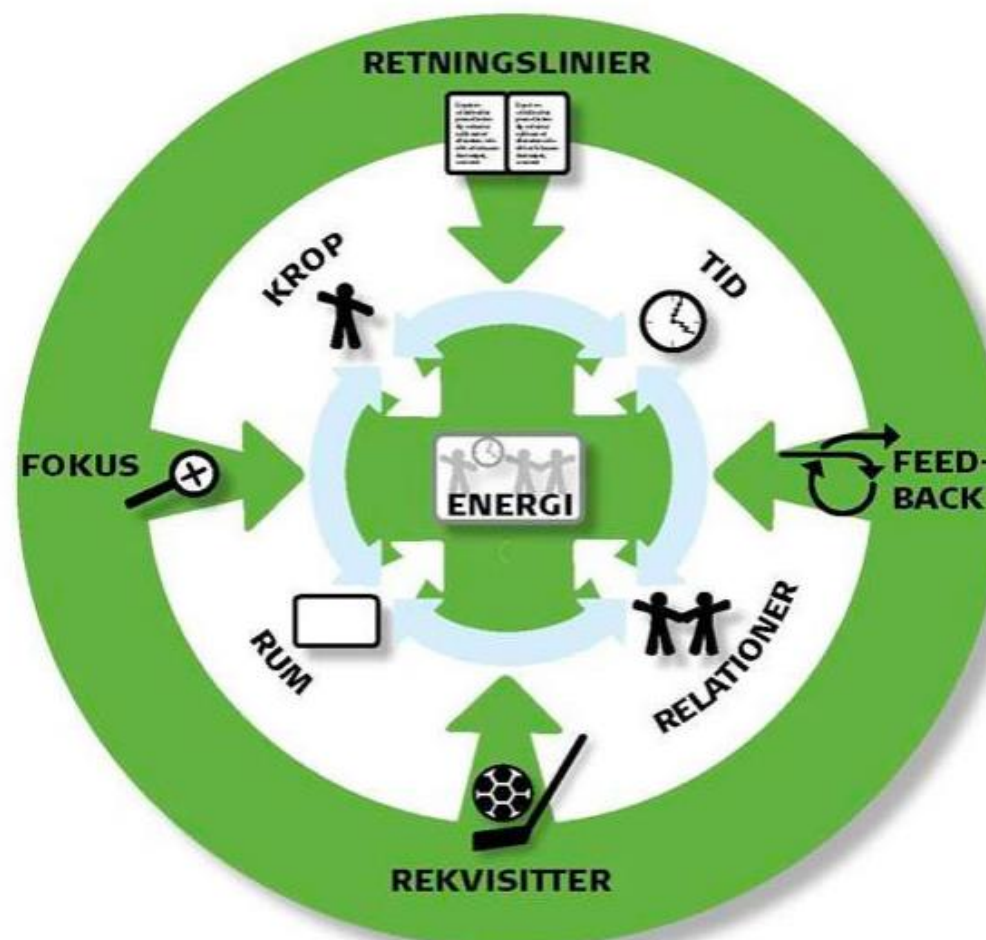
HVORFOR?

- I 2017 tog $\frac{1}{4}$ af Danmarks afgangselever på efterskole (Danmarks statistik, 2018)
- Over 100 af landets 244 efterskoler har gymnastik på skemaet (Efterskoleforeningen, 2019) hvorfor det?
- Tidligere kvantitative undersøgelser viser desuden at bevægelsessynkroni har en positiv effekt på menneskers adfærd, sociale tilhørsforhold og sociale bevidsthed (Mogan, Fischer og Bulbulia, 2017)
- Egne erfaringer

TEORETISK RAMME

- Hvilken betydning har fællesgymnastikkens ORGANISERING for elevernes motivation og oplevelse af fællesskab?
- Aktivitetshjulet af Mads Hovgaard
- Observationsramme for empiri og i analyse-, og kodningsprocessen
- Hvordan fokus, krop, rum osv. Påvirker elevernes motivation og oplevelse af fællesskab?

Aktivitetshjulet

TEORETISK RAMME

- Hvilken betydning har fællesgymnastikkens organisering for elevernes MOTIVATION og oplevelse af fællesskab?
  - Self-Determination Theory Edward L. Deci, Richard M. Ryan.
- Hvilken betydning har fællesgymnastikkens organisering for elevernes motivation og OPLEVELSE af fællesskab?
  - Interaktions Ritual Chains (Randall Collins, 2004)
  - Forcerede ritualer

METODE

- Observation af efterskolernes fællesgymnastiktimer og opvisninger
  - Observationsramme – Aktivitetshjulet (Mads Hovgaard)
  - Begrænset periode ”øjebliksbilleder”
- Gruppeinterview af elever og lærere
  - Interviewramme – Aktivitetshjulet (Mads Hovgaard)
  - Semistruktureret gruppeinterview
  - Enkeltinterview (travl periode for gymnastiklærerne)
  - Udvalgelse: Maximum variation → Drengene og piger, erfarne og mindre erfarne gymnaster

OPLEVELSEN AF FÆLLESSKAB FRA ELEVERNE

IP1: Alle sammen vi var helt hyppet over det, det så godt ud og det var sjovt (BG11, l. 91).

IP7: (...) man bliver gejlet op på sådan en måde, så man bliver rigtig frisk og hyppet til at lave selve opvisningen. Man kommer bare i godt humør af det (BG2, l. 347).

IP8:(...) det gav også bare en vildt fed vibe, da vi var færdige. vi var helt oppe at køre over det (BG12, l. 132)

IP8: Det er når man smiler og griner og bare fyldt med god energi (...) (BG12, l. 361).

IP9: Det var vildt fedt. Alle var bare glade. Klappede (...) Man kunne mærke alle fik energi af hinanden, det kunne man virkelig mærke (VE1, l. 88).

IP10: Man sprudler af energi, når man står ved siden af en anden agtigt. Folk har svært ved at stå stille til sidst - det er vildt fedt (VE1, l. 470).

IP11: Det summede helt. IP10: Det summede lidt, og der var ikke rigtig nogle der slackede sådan super meget (VE1, l. 86).

IP12: (...) shit det var vildt lige at lave første gang det hele og så begyndte folk at juble lidt (VE1, l. 84).

CENTRALE FUND FOR GYMNASTERNE

FOKUS er i starten på at opbygge et elevernes tilhørsforhold, kompetence og autonomi, før de går i dybden med de "tungere" ting. (gennem berøring, øjenkontakt, blande eleverne) (Ejerskab, diasshow)

Stærke RELATIONER i lærerteamet giver en tryghed og mulighed for at have selvironi, skeje ude og "give noget af sig selv"

Når eleverne er samlet i et tæt og afgrænset RUM, med tæt kontakt til hinanden opstår der en særlig emotionel energi, som er særlig i gymnastikken (Randall Collins, 2004)

IP9: (..) "Det er verdens bedste følelse, fordi vi får lov til at stå tæt på hinanden og tage hinanden i hænderne. IP12: Det er virkelig en kæmpe fællesskabsfølelse, vi får der. Især det der med, at vi skal gå og holde hinanden i hænderne. IP9: Ja og så samles vi alle sammen inde på midten og så står vi bare vildt tæt og så laver vi det der. IP11: det er det fedeste. IP12: Jeg har det sådan, at hver gang vi laver det sidste og vi står der inde i midten altså. Sidst i Kalundborg. Der... der fællede jeg en lille tåre. (elev, VE1, l. 238).

CENTRALE FUND FOR GYMNASTERNE

FOKUS er i starten på at opbygge et elevernes tilhørsforhold, kompetence og autonomi, før de går i dybden med de "tungere" ting. (berøring, øjenkontakt, blande eleverne)(Ejerskab, diasshow)

Stærke RELATIONER i lærerteamet giver en tryghed og mulighed for at have selvironi, skeje ude og "give noget af sig selv"

Når eleverne er samlet i et tæt og afgrænset RUM, med tæt kontakt til hinanden opstår der en særlig emotionel energi (Randall Collins, 2004)

En fjollet og humoristisk KROP i faste rituelle opvarmninger skaber en emotionel energi = Oplevelsen af fællesskab.
Membership symbols.

LYDE, SANG og MUSIK. Lyde med kroppen og taktfast musik skaber en samhørighed og oplevelse af fællesskab.

IP11: "ja alle klap. De rammer bare og man kan høre det larmer og det er så fedt. IP9: ja man kan bare høre alle klapper, og det er på samme tid. IP10: Man kan høre vi er sammen på gulvet og så tror jeg alt der ligesom kan skabe noget larm, hvor man kan høre alle er med som gør det højere. Fordi alene står man jo ikke særlig stærkt med ét klap, men det gør man altså sammen. IP9: Ja det bekræfter virkelig at man er fælles om det. IP10: Så klap og stamp og slag i gulvet. IP12: Ja generelt bare larm. IP10: Ting der siger lyde uden vi gør det, men med vores kroppe" (elev, VE1, l. 531).

ELEVER UDEN GYMNASTISK ERFARING

RUM. Antallet af elever kan være en udfordring for de nære og tætte relationer og det tilhørsforhold der skal være til stede for at eleverne oplever en indre motivation.

RELATIONER. Roller og hierarki kan have en stor betydning for elevernes oplevelse af fællesskab og splittelse i fællesskabet.

En KROP på udebane. Gymnaster uden erfaring med gymnastikke har især behov for følelsen af kompetencer og autonomi, for at opleve en indre motivation.

FORCEREDE RITUALER

- Når elever er demotiveret for en praksis og samtidig tvinges til at udføre ritualerne i den pågældende praksis er der fare for at der opstår forcerede ritualer. Disse virker ifølge Randall Collins drænende for et fællesskab. Disse opstår når individer er tvunget til at indgå helhjertet i interaktionsritualer, opvisninger, kampråb, fællesserier og opvarmninger.
- For at undgå dette kan man styrke eleverne tilhørsforhold, autonomi og kompetence

KONKLUSION

- Oplevelsen af fællesskab og motivation er afhængig af en indre motivation for aktiviteten, for at det fulde potentiale i fællesskabsfølelsen bliver opnået. Er den indre motivation til stede kan oplevelsen af fællesskab opnås ud fra de fem kategorier, med inspiration fra aktivitetshjulet.
- Er eleverne ikke indre motiveret for fællesgymnastikken kræves det at lærerne har fokus på at styrke elevernes autonomi, kompetence og tilhørsforhold. Når disse behov er opfyldt kan der opstå interaktionsritualer, som er særligt for fællesgymnastikken, hvor eleverne oplever en emotionel energi af at udføre synkron bevægelse i tæt kontakt med hinanden til noget fedt musik.

SPØRGSMÅL TIL JER?

- **Kan man skabe det unikke store fællesskab på andre måder? Hvordan kunne fællesgymnastiktimen se ud hvis fokus skal være på det store fællesskabet, men ikke nødvendigvis på gymnastikken?**
- (inddrag viden om musik, relationer, berøring, synkroni, ritualer, rytmer, kompetence osv.)
- **Hvordan styrker man elevernes autonomi (ejerskab), kompetence (oplevelsen af at kunne mestre aktiviteten) og tilhørsforholdet (fællesskabet) i en aktivitet?**
- (Fodbold, håndbold, musik, cykling, basket, dansk, biologi)

TEMA 4:

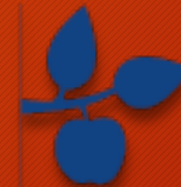
Efterskolen som dual-career udviklingsmiljø for ambitiøse idrætsudøvere

Efterskolen som Dual-Career udviklingsmiljø

Hvem er vi?

- Maria: Gået på Berns, kandidat i idræt og sundhed; specialisering i konkurrence og eliteidræt, ledig pt
- Britta: Gået på Ikast Idrætsefterskole, tidligere elitefodboldspiller, kandidat i idræt og sundhed, arbejder på Hjemly Idrætsefterskole
- Charlotte: Kandidat i idræt og sundhed, arbejder på Glamsdalens Idrætsefterskole

Kommende præsentation er en forkortet udgave af specialerne, med prioritering af præsentation. Spørgsmål modtages gerne.

SYDDANSK UNIVERSITET
Institut for Idræt og Biomekanik

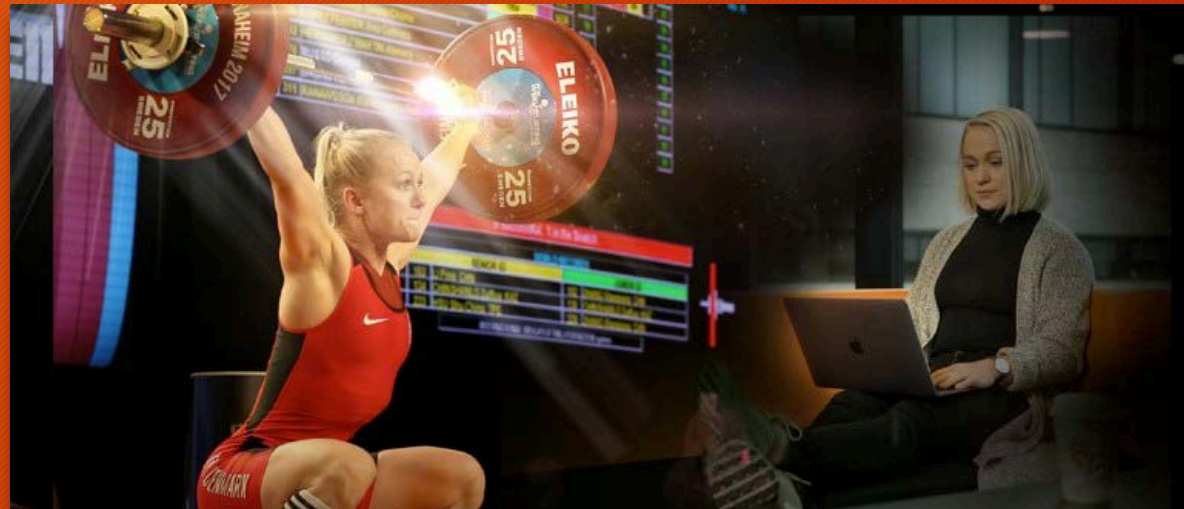
Hvorfor er Dual Career udviklingsmiljøer interessante?

- Hvad er Dual Career?
  - Fokus på sport, uddannelse eller arbejde
- Hvorfor er Dual Career opstået?
  - Identitetskriser ved udelukkende fokus på sport
  - Drop-outs
- Forskningsenheden LETS
  - Dual Career på efterskoler, underbelyst emne
  - Underbygget af udenlandske studier: Stambulova, Kuettel, Kamuk, Henriksen

Problemstilling og dataindsamling

- Efterskolens miljø og elevernes motivation for sport og uddannelse
- *Hvad kendetegner efterskolen som et dual career-miljø? Og hvilken betydning har efterskolemiljøet for elevernes motivation i uddannelse og sport?*
  - 2 ugers Korttidsetnografisk feltarbejde, 6 interviews,

Centrale fund og perspektiver

- Helhedsanalyse af makromiljøet
  - Miljøets nøgleperson: kontaktperson
    - rød tråd, støtteperson, DC og fremtid
- Sportslig og personlig udvikling, vedligeholdelse af uddannelsesniveau
- Motiveret for efterskolelivet, støttende relationer, Sport forhøjer motivation for uddannelse
- Miljøets succes: Sportslige resultater, talentspottet elev som føler kæmpe udvikling

Problemstilling og dataindsamling

- Der er flere og flere efterskoler som promovere sig ved at være talentudviklingsmiljøer - men hvordan stemmer dette overens med efterskolemiljøet?
- Hvad kendetegner Vejle Idrætsefterskole som et Dual Career miljø i forhold til hverdagens struktur og balance og hvilken betydning har miljøet for fodboldrengenes identitetsdannelse og kompetenceudvikling?
  - Interviewundersøgelse

Centrale fund og perspektiver

Transition

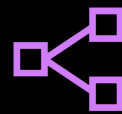
Uddannelsesstruktur

Fremadrettet fokus

Bred identitet

Rejse
Sociale liv
Nøgleperson

Eleven "Johan" siger dette: "Jeg har en god disciplin i forhold til sport og når man har det indenfor sport, så tror jeg også, man fører det med over til andre ting i forhold til skole."

Fælles for begge specialer

- Nøgleperson er relevant for Vejle Idrætsefterskoles miljø
  - Sammenkobler elevernes Dual Career

- Nogen spørgsmål?

Refleksjoner til debat

- Hvordan kan de præsenterede specialers fund være værdifulde for jeres efterskole?
- Vil I definere jeres efterskolemiljø som et Dual Career miljø? Hvorfor eller hvorfor ikke?

SINE Sportsefterskole som Dual Career Udviklingsmiljø

AF JONAS ENEMARK JESSEN, SAMMY ELSHIKH & SIMON HANSEN THAMS

ET CASESTUDIE AF SINE SPORTSEFTERSKOLE SOM DUAL CAREER UDVIKLINGSMILJØ

VEJLEDER: ADJUNKT, PH.D. ANDREAS KÜTTEL

Dagsorden

Beskrivelse af casen og problemstilling

Beskrivelse af dataindsamling

Centrale fund

Konklusion og anbefalinger

Beskrivelse af casen og problemstilling

- ▶ Hvad er "Dual Career" og hvilke krav er der til en DC-karrierevej?
- ▶ Hvad er Optimal DC balance:
"a combination of sport and studies that helps student-athletes achieve their educational and athletic goals, live satisfying private lives and maintain their health and well-being"
(Stambulova, Engström, Franck, Linnér & Lindahl, 2015, s. 12).
- ▶ Den nuværende forsknings fokus
- ▶ Den danske efterskole som DC-miljø

Beskrivelse af casen og problemstilling

- ▶ I følgende speciale indgår SINE sportsefterskole som case. Dette leder os hen mod specialets formål:
  - (a) at give en holistisk-økologisk beskrivelse af SINE sportsefterskoles drengefodboldlinje som Dual Career udviklingsmiljø; (b) at undersøge faktorer, der har indflydelse på miljøets understøttelse af elev-atleternes muligheder for optimal Dual Career balance.
- ▶ **Holistisk-økologisk: Det hele menneske i miljøet og relationerne heri*

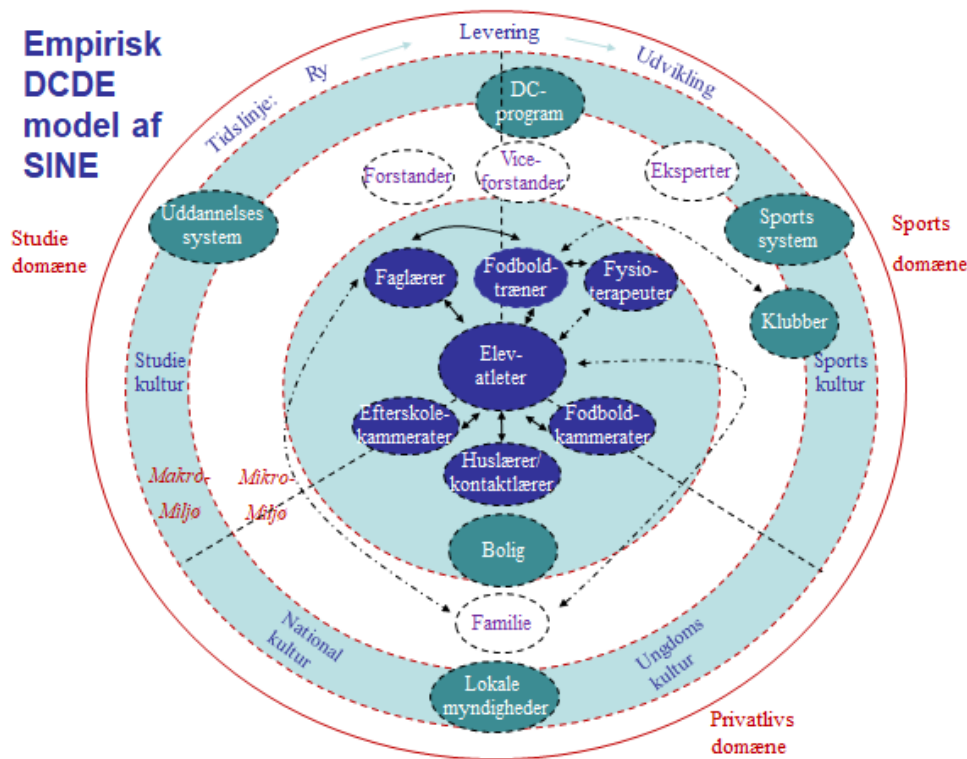
Beskrivelse af dataindsamling

Instrumenter	Procedure
Interviews (af 60 min varighed)	4 elev-atleter 1 fodboldtræner Viceforstanderen
Deltagerobservationer	35 timer Træning, kampe, møder, undervisning, stille time, fritid m.m.
Uformelle samtaler under observationer	Elev-atleter, trænere, lærer, ledelse, administration, køkkenpersonale, pedeller m.fl.
Dokumentanalyse	Hjemmeside, skemaer, informationsfoldere m.m.

Beskrivelse af dataindsamling

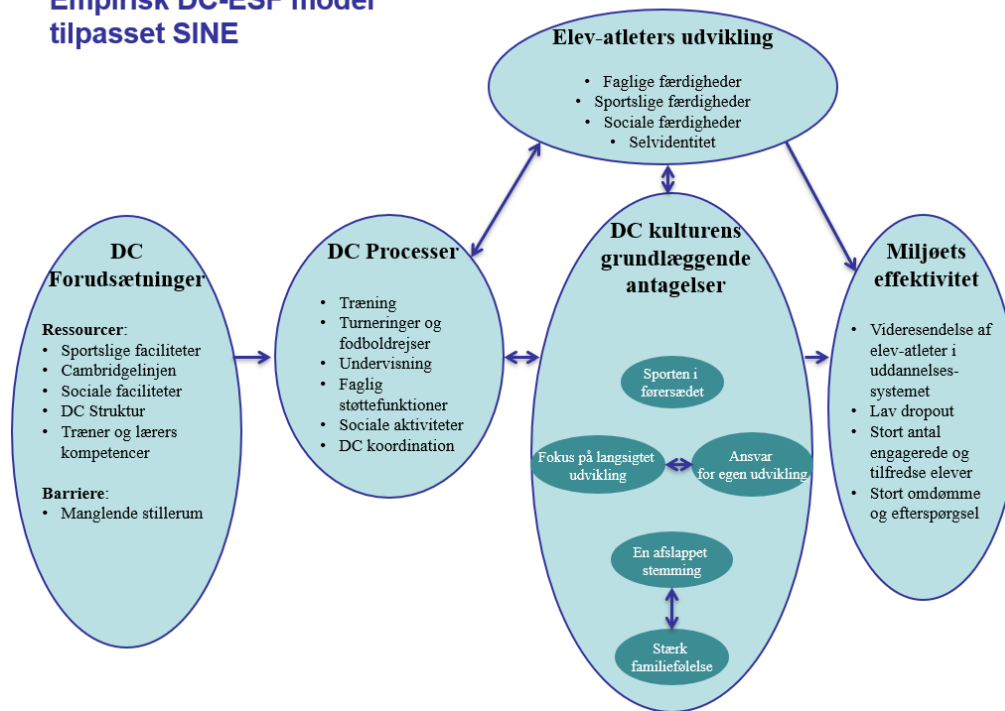
- ▶ Metodiske begrænsninger:
  - ▶ Tid
  - ▶ Miljøets konstante forandring og dynamik
  - ▶ Et øjebliksbillede
    - ▶ Observering over flere perioder

- ▶ Blot et forsigtigt bud!

Empirisk DCDE model af SINE

Centrale fund

Empirisk DC-ESF model tilpasset SINE

Centrale fund

Karakteristika	BESKRIVELSE
Støttende trænings- og studiegrupper	Der er tætte og motiverende relationer, stærkt sammenhold og støttende kommunikation, hvilket leder til støttende fællesskaber.
Åbent læringsmiljø	Samarbejde, åbenhed, videndeling og trænerne som rollemodel skaber et åbent læringsmiljø på SINE.
Dual Career balance støttes af aktører i det omgivende miljø	Huslærer/kontaktlærer, kammerater, forældrenes, samt trænerne og lærernes dobbeltroller støtter elev-atleternes mulighed for DC balance. Omend kan tætte relationer forstyrre faglig udvikling.
DC strukturen og faciliteter fordrer til optimal DC balance	Der er fri adgang til faciliteterne, ligeledes er faciliteterne samlet på samme geografiske sted, hvilket tillader, at elev-atleterne har nemt ved at bevæge sig fra domæne til domæne, dette fordrer til optimal DC balance. Manglende stillerum kan dog være en barriere for opnåelse af faglige mål.
Udvikling af det hele menneske	SINE har fokus på at udvikle elev-atleternes psykologiske og psykosociale kompetencer.
DC koordination	På SINE er der fleksibilitet i studiedomænet og studieprogrammet, samt tæt kommunikation mellem miljøets aktører, hvilket leder til en koordineret integrering af indsatser i miljøet.
Det kulturelle paradigme i miljøet	Det et kulturelle paradigme, understøtter på en lang række faktorer elev-atleternes muligheder for DC balance.
Kulturens indre sammenhæng	Der er noget der indikerer en indre sammenhæng i kulturen på SINE. Dette værende en sammenhæng mellem miljøets skueværdier og de grundlæggende antagelser.

Centrale fund

Konklusion og anbefalinger

Resultaterne af dette speciale viser, at miljøet spiller en vigtig rolle i faciliteringen af muligheden for optimal Dual Career balance, hvorfor afhandlingen indeholder generelle anbefalinger...

Konklusion og anbefalinger

- Anbefalingen om fleksibilitet mellem skole, sport og privatliv
- Anbefalingen om faciliteter, der fordrer til det frie initiativ
- Anbefalingen om skabelsen af et støttende fællesskab
- Anbefalingen om fokus på eksplicit, at udvikle personlige kompetencer
- Anbefalingen om et åbent læringsmiljø
- Anbefalingen om fokus på langsigtet udvikling
- Anbefalingen om en sammenhængende DC kultur i miljøet

Opsamling & Spørgsmål

SPØRGSMÅL?

TAK FOR JERES TID OG
OPMÆRKSOMHED!

Tak for i dag 😊